

SADRŽAJ

60.	Statut Županije Istarske	86
61.	Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske	95
62.	Odluka o osiguranju sredstava za gradnju VSI - Vodovoda Butoniga I faza u 1995. godini	110
63.	Odluka o privremenom financiranju Županije Istarske u prvom tromjesečju 1995. godine	111
64.	Odluka o ustanovljenju vlastitih lovišta na području Županije Istarske	119
65.	Zaključak o davanju prethodnog mišljenja u postupku izvlaštenja nekretnina za izgradnju Magistralne ceste 2.1. Podberam-Kičer-Baderna, dionice Kičer-Tinjan	120

SKUPŠTINA ŽUPANIJE ISTARSKJE

polazeći od toga da je

ISTRA povijesna pokrajina čija se posebnost i osobitost očitovala tokom čitave njene povijesti, a posebice kao

- područje koje nastanjuju Histri u antičko doba,
- X. regija "Veneta et Histra" za vrijeme Rimskog carstva (I.-V. stoljeće),
- Grofovija za vrijeme Franaka (788 g. - 952.g.)
- Markgrofovija za vrijeme Franaka (788 g.-952.g.)
- Markgrofovija od XI. st. pod raznim laičkim i crkvenim dinastijama, od početka XIII. st. pod Akvilejskim patrijarsima,
- Grofovija Pazin pod Goričkim grofovima i Habsburgovcima (XII. st.-XVIII. st.)
- područje visoke samouprave istarskih primorskih gradova za vrijeme Venecije, (X. st.-XVIII. st.)
- Pokrajina za vrijeme Austrije (1797.g.-1805.g.)
- Istarski departman u Kraljevini Italiji (1806.g.-1809.g.) i Ilirska provincija (1809.g.-1813.g.) za vrijeme Napoleona,
- Istarski Okrug u sastavu oblasti "Austrijsko primorje" za vrijeme Austrije (1813.g.-1825.g.)
- Istarski Okrug za vrijeme Austro-Ugarske (1825.g.-1860.g.)
- Pokrajina Istra sa zemaljskim Istarskim saborom sa sjedištem u Poreču (1861.g.-1918.) za vrijeme Austro-Ugarske,
- Provincija Pula za vrijeme Kraljevine Italije (1918.g.-1943.g.)
- područje djelovanja Pokrajinske narodne skupštine kao Istarskog sabora i Pokrajinskog NOO za Istru (1943.g.-1945.g.),
- Kotara Pula, dio Kotara Rijeka, dio Slobodnog teritorija Trsta te drugim oblicima samouprave u Hrvatskoj za vrijeme Jugoslavije (1945.g.-1992.g.)
- Županija Istarska u Republici Hrvatskoj (1993.g.)

ISTRA višetnička, višekulturna i višejezična, zajednica u kojoj se priznaje i štiti slobodno izjašnjavanje građana i čuva dostojanstvo pojedinca,

ISTRA područje gdje svaki građanin ili zajednica uživa puno pravo izražavanja, poštovanja, osiguranja i razvoja društvene, etničke, vjerske, kulturne, političke i jezične slobode i samosvjesti,

ISTRA, područje čiji su se građani i prije II svjetskog rata pružili otpor fašizmu te se masovno svrstali uz antifašističku koaliciju, protiv sila koje su prijetile da pogaze principe slobode, jednakosti i ravnopravnosti naroda i građana,

ISTRA, područje iz kojeg su egzodusi autohtonog stanovništva poticani pritiscima izvana prijetili gubitku njenog identiteta,

ISTRA, područje u kojem građani koji pripadaju različitim društvenim, etničkim i vjerskim zajednicama imaju pravo da sudjeluju u regionalnim i lokalnim poslovima,

ISTRA, područje koje štujući jedinstvo i nedjeljivost Republike Hrvatske, a posebice nepovredivosti njenih granica, teži regionalnoj samoupravi i transgraničnoj suradnji,

Na temelju članka 128., 129., 130. i 131. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 56/90), članka 7. i 53. Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi ("Narodne novine", broj 90/92, 94/93 i 117/93.), u svezi sa zaključkom Zastupničkog doma Sabora Republike Hrvatske o prihvaćanju i poštivanju načela i instituta (odredbi) Evropske povelje o lokalnoj samoupravi ("Narodne novine" - međunarodni ugovori br. 1/93.), Ustavnog zakona o ljudskim pravima i slobodama i o pravima etničkih i nacionalnih zajednica ili manjina u Republici Hrvatskoj ("Narodne novine", broj 34/92. - pročišćeni tekst) i Memoranduma o suglasnosti Republike Hrvatske, Republike Slovenije i Republike Italije o zaštiti talijanske manjine u Republici Hrvatskoj i Republici Sloveniji, Skupština Županije Istarske na sjednici održanoj dana 30. ožujka 1994. godine, većinom glasova svih članova Skupštine donosi

STATUT ŽUPANIJE ISTARSKJE

POGLAVLJE I UREĐENJE ŽUPANIJE ISTARSKJE

Članak 1.

Županija Istarska je jedinica lokalne samouprave i uprave u okviru jedinstvene i nedjeljive Republike Hrvatske.

Članak 2.

Županija Istarska je jedinica lokalne samouprave i uprave svih njenih građana.

Županiju Istarsku čine područja gradova: Buje, Buzet, Labin, Pazin, Poreč, Pula i Rovinj, te područja općina: Bale, Barban, Brtonigla, Cerovlje, Gračišće, Grožnjan, Kanfanar, Kršan, Raša, Lanišće, Ližnjan, Lupoglav, Sveti Lovreč Pazenatički, Marčana, Medulin, Motovun, Sveta Nedelja, Novigrad, Oprtalj, Pićan, Sveti Petar u Šumi, Svetvinčenat, Tinjan, Umag, Višnjan, Vižinada, Vodnjan, Vrsar i Žminj, te područje otočja Brioni.

Članak 3.

Svi građani Županije Istarske uživaju jednaka prava temeljena na principima poštivanja ljudskih prava, sloboda, ravnopravnosti i jednakosti, prava na rad i socijalnu zaštitu.

Autohtone etničke i kulturne i druge osobitosti Istre zaštićene su sukladno odredbama ovog Statuta i županijskim propisima.

U Županiji Istarskoj hrvatski i talijanski jezik su ravnopravni.

Način ostvarivanja dvojezičnosti utvrđuje se ovim Statutom i županijskim aktima, u skladu sa Ustavom, zakonom i drugim propisima.

Članak 4.

Županija Istarska je pravna osoba.

Županija Istarska ima dvojezičan pečat na hrvatskom i talijanskom jeziku.

Članak 5.

Županija Istarska ima grb, zastavu, svečanu pjesmu i dan Županije Istarske. Svečana pjesma, izgled i upotreba grba i zastave, te dan Županije Istarske utvrđuje se posebnim odlukama Skupštine Županije Istarske.

Članak 6.

Sjedište Županije određuje se zakonom.

Sjedište Skupštine Županije Istarske (u daljnjem tekstu: Skupštine) je Grad Pazin.

Sjedište Poglavarstva Županije Istarske (u daljnjem tekstu: Poglavarstva) je Grad Pula.

Svečane sjednice Skupštine, u pravilu, se održavaju u Istarskoj sabornici u Poreču.

Članak 7.

Županija Istarska može proglasiti počasnim građaninom osobe koje su se istakle naročitim zaslugama za Županiju. Počasnom građaninu dodjeljuje se posebna Povelja Županije Istarske.

Članak 8.

Skupština može dodjeljivati nagrade i druga javna priznanja građanima i pravnim osobama za naročite uspjehe na svim područjima gospodarskog i društvenog života od značaja za Županiju Istarsku.

Članak 9.

Županija Istarska ostvarujući zajednički interes u unapređivanju društvenog razvoja uspostavlja suradnju s drugim regionalnim i lokalnim jedinicama i njihovim udruženjima.

Županija Istarska može donijeti odluku o uspostavljanju dugoročne i trajne suradnje s drugim regionalnim i lokalnim jedinicama i njihovim udruženjima.

Županija Istarska može uspostaviti suradnju i pristupiti međunarodnim organizacijama i udruženjima regionalnih i lokalnih jedinica.

Članak 10.

Županija Istarska može u postupku pripremanja i donošenja propisa na razini Republike Hrvatske davati inicijative, mišljenja i prijedloge nadležnim tijelima.

POGLAVLJE II SAMOUPRAVNI I UPRAVNI DJELOKRUG

GLAVA 1. SAMOUPRAVNI DJELOKRUG

Članak 11.

Županija Istarska je samostalna u odlučivanju o poslovima iz samoupravnog djelokruga u skladu s Ustavom, zakonima i ovim Statutom.

Članak 12.

Županija Istarska u okviru samoupravnog djelokruga:

1. Usklađuje interese i poduzima aktivnosti radi ravnomjernog društvenog razvitka općina i gradova u sastavu Županije i Županije kao cjeline,
2. Usklađuje stajališta općina i gradova o pitanjima kojima odlučuju tijela državne vlasti u Republici Hrvatskoj, odnosno usklađuje uređivanje pitanja od zajedničkog interesa o kojima odlučuju tijela općina i gradova u sastavu Županije Istarske,
3. Odlučuje, te osigurava uvjete za uređivanje prostora i urbanističkog planiranja, uređenju naselja i stanovanja, o komunalnim djelatnostima, infrastrukturi te o zaštiti i unapređenju prirodnog okoliša.
4. Odlučuje te osigurava uvjete za razvitak brige o djeci, socijalnoj skrbi, kulturi, tjelesnoj kulturi, sportu i tehničkoj kulturi, te usklađuje razvitak i mrežu odgojnih, prosvjetnih, kulturnih, zdravstvenih, socijalnih, komunalnih i drugih institucija.
5. Obavlja poslove koje su općine i grad prenijele iz svog samoupravnog djelokruga na Županiju Istarsku,
6. Osniva javne ustanove i druge pravne osobe u skladu sa zakonom, radi ostvarivanja zajedničkih ciljeva općina, gradova i Županije Istarske kao cjeline,
7. Potiče gospodarski razvoj, a napose razvoj turizma, poljoprivrede i drugih privrednih grana koje ne narušavaju i ne zagađuju okoliš,
8. Uređuje i druga pitanja od zajedničkog interesa za općine, gradove i Županiju Istarsku kao cjelinu.

Članak 13.

Županija samostalno donosi propise u slijedećim područjima:

1. ustrojstvo županijskih odjela i statusa zaposlenog osoblja,
2. ustrojstvo županijskih ustanova i poduzeća, te statusa zaposlenog osoblja,
3. zaštita povijesnog, kulturnog i narodnog blaga, tipičnih proizvoda Istre i toponima,
4. održavanje referenduma,
5. prometnice, vodovodi i javni radovi od lokalnog i županijskog interesa,
6. urbanizam i prostorno planiranje, zaštita mora, pejzaža i okoline,
7. kulturne, rekreativne i sportske ustanove, muzeji i biblioteke od lokalnog i županijskog interesa,
8. zaštita flore i faune,
9. određivanje županijskih poreza,
10. tržnice i sajmovi.

Članak 14.

Županija donosi propise u slijedećim područjima:

1. određivanju i uređenju područja, sjedišta i imena općina i gradova,
2. poljoprivredi i šumarstvu, melioracijama, komasacijama, navodnjavanju, ribarstvu, lovu i ribolovu,
3. turizmu, ugostiteljstvu i zabavi,
4. termalnim izvorima, rudnicima i iskopima,
5. rad humanitarnih i drugih dobrovoljnih organizacija,
6. uređenju luka i pomorskih linija između luka Županije,
7. zračne luke,
8. vodoprivredi,
9. higijeni i zdravstvu, zdravstvenom i bolničkom osiguranju, te rehabilitaciji fizički i psihički zaostalih osoba,
10. zadrugarstvu,

11. stanogradnji,
12. protupožarnim službama i službama spašavanja,
13. predviđanju i sprečavanju prirodnih nesreća i aktivnosti tijekom i poslije istih,
14. predškolskom odgoju, osnovnom i srednjoškolskom obrazovanju,
15. zapošljavanju i socijalnom staranju,
16. starinama i likovnoj umjetnosti,
17. radio, difuznoj i TV mreži.

Članak 15.

U postupku donošenja propisa i drugih akata županija se redovito savjetuje sa nadležnim tijelima općina i gradova.

U slučajevima od izuzetnog značaja za pojedinu općinu ili grad županija je obavezna pribaviti prethodno mišljenje općinskog ili gradskog vijeća.

Županija potiče djelotvorno sudjelovanje građana u stvaranju propisa od općeg interesa i jamči pravo sudjelovanja svim zainteresiranim subjektima.

Županija ima decentralizaciju kao načelo vlastitog ustroja i oblikuje upravni postupak na načelima jednostavnosti i javnosti rada.

Članak 16.

Područje i sjedište Županije Istarske mogu se mijenjati.

Inicijativu za promjenu područja Županije Istarske može dati Skupština Županije Istarske po prethodno pribavljenom mišljenju predstavničkih tijela općina i gradova ili građana Istre.

GLAVA 2. UPRAVNI DJELOKRUG

Članak 17.

Za obavljanje upravnih poslova iz samoupravnog djelokruga Županija Istarska osniva odjele.

Odjeli se ustrojavaju posebnom odlukom Skupštine.

Odjelima upravljaju pročelnici koje, ukoliko nisu članovi Poglavarstva, na temelju javnog natječaja, imenuje Poglavarstvo.

Članak 18.

Tijela središnje državne uprave mogu u vršenju poslova iz svog djelokruga koristiti županijske odjele iz čl. 17. uz prethodni pismeni sporazum sa županom.

Troškovi obavljanja poslova iz stavka 1. ovog članka osiguravaju se i podmiruju iz državnog proračuna

Članak 19.

Županija potiče djelotvorno sudjelovanje građana županije u ostvarivanju propisa od općeg interesa i jamči pravo sudjelovanja svim zainteresiranim subjektima.

Odlukom općinskog i gradskog vijeća mogu se pojedini poslovi iz samoupravnog djelokruga općine ili grada prenijeti na županiju u skladu s odlukom Skupštine.

Članak 20.

Sjedišta odjela, odsjeka i službi određuju se propisima Skupštine koji jamče zastupljenost gradovima i općinama na području Županije Istarske.

Pravila o unutrašnjem redu županijskih odjela utvrđ

POGLAVLJE III.

ZAŠTITA AUTOHTONIH, ETNIČKIH I KULTURNIH OSOBITOSTI

Članak 21.

Županija Istarska promiče društvene, prostorne, prirodne, etničke, kulturne i druge osobitosti Istre. Županija Istarska promiče istarske narodne običaje, obilježavanje narodnih blagdana, zaštitu izvornih toponima te očuvanje lokalnih govora (čakavski, cakavski, cokavski, cekavski, kajkavski, istriorski, istrovenetski, istrorumunjski i dr.) kroz zavičajnu nastavu i druge sadržaje.

Županija Istarska potiče izradu i proizvodnju izvornih istarskih proizvoda i usluga i promiče ih na domaćem i svjetskom tržištu te ih štiti posebnim županijskim zaštitinim znakom.

Županija Istarska određuje zaštitni znak i propisuje upotrebu istog.

Članak 22.

Županija Istarska štiti od svake djelatnosti koja može ugroziti plurikulturne i plurietničke osobitosti Istre.

Članak 23.

Županija Istarska priznaje i štiti istrijanstvo kao izraz istarskog plurietskosa.

Članak 24.

Na dijelu ili cijelom području gradova i općina Županije Istarske, gdje prebivaju pripadnici autohtone talijanske nacionalne zajednice, talijanski jezik je ravnopravan s hrvatskim jezikom.

Odluku o upotrebi talijanskog jezika iz stavka 1. ovog članka donose Općine i Gradovi.

Ravnopravnost jezika utvrđena je ovim Statutom, drugim aktima i Statutima općina i gradova na području županije i drugim aktima.

Članak 25.

Pripadnicima talijanske nacionalne zajednice zajamčuje se pravo na javnu uporabu njihovog jezika i pisma, pravo očuvanja nacionalnog i kulturnog identiteta i u tu svrhu mogu osnovati kulturna i druga društva koja su autonomna, pravo na slobodno organiziranje informativne i izdavačke djelatnosti, pravo na odgoj i osnovno, srednje i sveučilišno obrazovanje na vlastitom jeziku prema posebnim programima u kojima je primjereno sadržana njihova povijest, kultura i znanost, i pravo na isticanje nacionalnih obilježja.

U ostvarivanju tog prava pripadnici talijanske nacionalne zajednice i njihove institucije mogu se povezivati s institucijama u zemlji i inozemstvu.

U svečanim prigodama i za vrijeme zasjedanja predstavničkog tijela, te na zgradama sjedištima Županije Istarske ističe se uz zastavu Republike Hrvatske, Županije Istarske i zastava talijanske nacionalne zajednice.

Članak 26.

Radi ostvarivanja ravnopravnosti hrvatskog i talijanskog jezika županija zapošljava odgovarajući broj djelatnika koji se podjednako služe hrvatskim i talijanskim jezikom.

Pripadnici talijanske nacionalne zajednice imaju pravo na uporabu svog jezika u obraćanju sudovima, županijskim tijelima, uredima i ustanovama, te u obraćanju pravnim osobama u županiji.

Članak 27.

U općinama i gradovima Županije Istarske sa dovjezičnim Statutom obavezno je učenje talijanskog jezika u školama sa hrvatskim nastavnim jezikom, dok je u drugim gradovima i općinama prema odredbama njihovih Statuta učenje talijanskog jezika fakultativno.

Učenje hrvatskog jezika je obavezno u svim školama s talijanskim nastavnim jezikom.

Članak 28.

O pitanjima iz samoupravnog djelokruga županije koji su od posebnog interesa za pripadnike talijanske nacionalne zajednice jamči se pravo na konsenzus Komisiji za pitanja i zaštitu prava autohtone talijanske nacionalne zajednice, kao stalnog radnog tijela Skupštine.

Komisija iz st. 1. ovog članka ima predsjednika i četiri člana od kojih su većina vijećnici iz redova talijanske nacionalne zajednice.

Pravo inicijative i konsenzusa Komisije iz st. 1. ovog članka ima učinak skidanja točke s dnevnog reda.

Pravo na konsenzus može koristiti i trećina članova Skupštine u slučaju kada smatraju da propis može promijeniti etnički sastav županije ili biti na štetu autohtonih grupa.

Primjena konsenzusa utvrđuje se poslovníkom i drugim aktima Skupštine.

Članak 29.

Županija Istarska priznaje Talijansku Uniju kao jedinog predstavnika pripadnika talijanske nacionalne zajednice.

Članak 30.

Županija Istarska potiče uvjete za ostvarivanje slobodnog povrata i stjecanje punopravnog statusa građana svih istarskih iseljenika te promiče njihove veze s rodnim krajem.

POGLAVLJE IV

TIJELA I USTROJSTVO ŽUPANIJE ISTARSKJE

GLAVA 1.

TIJELA ŽUPANIJE ISTARSKJE

Članak 31.

Tijela Županije Istarske su: Skupština Županije Istarske, Poglavarstvo Županije Istarske i Župan Istarski.

GLAVA 2.

SKUPŠTINA ŽUPANIJE ISTARSKJE

1. Osnovne odredbe

Članak 32.

Naziv Skupštine Županije Istarske je Istarski Sabor - Dieta Istriana prema povijesnom nazivu najvišeg predstavničkog tijela Istre.

Skupština je predstavničko tijelo koje donosi akte u okviru prava i dužnosti županije i obavlja druge poslove u skladu sa zakonima i ovim Statutom.

Članak 33.

Skupština:

1. Donosi Statut Županije Istarske i Poslovnik o radu Skupštine Županije Istarske,
2. Donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga Županije Istarske,
3. Bira i razrješuje predsjednika i potpredsjednika Skupštine, župana i podžupana, bira i razrješuje članove Poglavarstva, radna tijela Skupštine, bira ili imenuje odnosno razrješuje i druge osobe određene zakonima i ovim Statutom,
4. Donosi proračun i završni račun,
5. Osniva javne ustanove i druge pravne osobe za obavljanje gospodarskih, društvenih, i drugih djelatnosti od interesa za županiju,
6. Uređuje ustrojstvo i djelokrug odjela,
7. Razmatra i druga pitanja od interesa za Županiju Istarsku.

Članak 34.

Poslovnikom o radu Skupštine Županije Istarske uređuje se pobliže način konstituiranja Skupštine, sazivanje, rad i tok sjednice, glasovanje i vođenje zapisnika kao i održavanje reda na sjednici.

2. Ustrojstvo

Članak 35.

Skupštinu čini 40 članova od kojih su najmanje 4 člana pripadnici talijanske nacionalne zajednice.

Članak 36.

Skupština ima predsjednika i dva potpredsjednika od kojih je jedan pripadnik talijanske nacionalne zajednice.

Prijedlog za izbor predsjednika i potpredsjednika daje najmanje deset (10) članova Skupštine u pismenom obliku, a potvrđuju ga svojim potpisom.

Članak 37.

Predsjednik i potpredsjednici Skupštine biraju se tajnim glasovanjem.

Za predsjednika i potpredsjednika Skupštine izabran je kandidat za kojeg je glasala većina svih članova Skupštine.

Kada je predloženo više kandidata za predsjednika i potpredsjednika Skupštine, a niti jedan od kandidata ne dobije većinu glasova ukupnog broja članova, glasanje se ponavlja za kandidata koji je dobio najveći broj glasova. Ako su dva ili više kandidata dobili isti najveći broj glasova, glasanje se ponavlja, prema redoslijedu podnijetih kandidatura.

U ponovljenom glasanju izabran je kandidat koji je dobio većinu glasova svih članova.

Ako u ponovljenom glasanju kandidat ne dobije većinu glasova svih članova, ponavlja se kandidacijski postupak.

Članak 38.

Predsjednik Skupštine predsjedava sjednicama Skupštine.

Skupštinu zastupa njezin predsjednik.

Prava i dužnosti predsjednika i potpredsjednika Skupštine utvrđuju se Poslovnikom o radu Skupštine Županije Istarske.

3. Prava i dužnosti članova Skupštine

Članak 39.

Članovi Skupštine se biraju na vrijeme od četiri (4) godine, koliko im traje mandat.

Članak 40.

Funkcija članova Skupštine je počasna.

Članovi nemaju obvezujući mandat i nisu opozivi.

Od dana konstituiranja Skupštine do isteka mandata, članovi imaju sva prava i dužnosti određene Ustavom, zakonom, Statutom i Poslovníkom o radu Skupštine Županije Istarske.

Član Skupštine ne može istovremeno biti član Poglavarstva. Ostali slučajevi nespojivosti utvrđeni su zakonom.

Članu Skupštine prestaje mandat prije isteka vremena na koji je izabran ako se ispuni jedan od uvjeta utvrđen u članku 6. i članku 8. Zakona o izboru članova predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave i uprave.

U slučaju da se stekne jedan od zakonskih uvjeta iz st. 3. i 4., član ima zamjenika koji preuzima njegovu dužnost.

Članak 41.

Članovi Skupštine daju svečanu prisegu na hrvatskom odnosno talijanskom jeziku koja glasi:

"Prisežem da ću prava i obveze člana Skupštine Županije Istarske obavljati savjesno i odgovorno, radi gospodarskog i socijalnog probitka Županije Istarske i Republike Hrvatske, da će se u obavljanju dužnosti člana Skupštine pridržavati Ustava, zakona i Statuta Županije Istarske i da ću štiti ustavni poredak Republike Hrvatske".

"Giuro che svolgero coscenziosamente e con responsabilit^a l'incarico derivatomi dei diritti e doveri di membro dell' Assemllea regionale, per lo sviluppo economico e sociale della Regione Istriana e della Repubblica di Croazia, che mi atterro alla Costituzione, alle Leggi e allo Statuto della Regione Istriana nell' espletamento dei miei doveri di membro, e che tutelerò l'ordinamento costituzionale della Repubblica di Croazia."

Predsjedavajući Skupštine čita tekst prisege, a svaki član nakon pojedinačnog prozivanja izgovara "prisežem" odnosno "lo giuro", te nakon toga potpisuje tekst svečane prisege.

Članak 42.

Članovi Skupštine imaju pravo na zaštitu za izrečeno mišljenje i glasanje na sjednici Skupštine ili njezinog radnog tijela.

Članak 43.

Članovi Skupštine imaju prava i dužnosti:

- sudjelovati na sjednicama Skupštine i njenih radnih tijela,
- podnositi prijedloge propisa i postavljati pitanja,
- prihvatiti izbor za člana u radnom tijelu.
- imaju pravo na naknadu troškova u skladu s odlukom Skupštine.

Predlaganje i donošenje akata Skupštine

Članak 44.

Skupština donosi u samoupranom dijelokrugu propise.

Akte potpisuje predsjednik Skupštine.

Akti Skupštine objavljuju se u službenim novinama Županije Istarske na hrvatskom i talijanskom jeziku.

Članak 45.

Pravo predlaganja akata koje donosi Skupština imaju njezini članovi, Poglavarstvo, radna tijela Skupštine, gradska i općinska vijeća i njihova poglavarstva i birači u broju ne manjem od tisuću.

Članak 46.

Donošenje, opozivanje ili djelomično opozivanje propisa iz samoupravnog djelokruga Županije Istarske podvrgava se referendumu, ako to zatraži najmanje pet tisuća birača ili polovica općinskih i gradskih vijeća županije.

Referendumu ne podliježu propisi u svezi s porezom i proračunom Županije Istarske.

Pravo glasa na referendumu imaju svi birači Županije Istarske.

Referendum se provodi u skladu s Odlukom o raspisivanju referenduma Skupštine Županije Istarske.

4. Način rada Skupštine

Članak 47.

Skupština radi na sjednicama ukoliko je nazočna većina svih članova. Skupština u pravilu donosi odluke većinom glasova nazočnih članova, osim u slučajevima kada je propisana druga većina.

Većinom glasova svih članova Skupštine odlučuje se o:

- Statutu i Poslovníku,
- Godišnjem proračunu Županije Istarske ili o privremenom financiranju,
- Završnom računu,
- izboru predsjednika i podpredsjednika Skupštine,

- izboru župana, podžupana i Poglavarstva,
- drugim pitanjima kada je to propisano zakonom, Statutom ili Poslovníkom o radu Skupštine.

Članak 46a

Sjednicu Skupštine saziva njezin predsjednik, a u slučaju njegove spriječenosti jedan od potpredsjednika u skladu s Poslovníkom.

Članak 47a

Predsjednik je dužan sazvati sjednicu Skupštine na prijedlog najmanje jedne četvrtine članova ili Poglavarstva u roku od dva tjedna od dana prijema prijedloga.

Članak 48.

Glasovanje na sjednici u pravilu je javno.

Članovi Skupštine se izjašnjavaju za prijedlog, protiv prijedloga ili se suzdržavaju od glasovanja.

Glasovanje je tajno, kada je to određeno Statutom ili Poslovníkom, te kada Skupština odluči da se o pojedinim pitanjima glasuje tajno.

5. Radna tijela Skupštine

Članak 49.

Skupština osniva stalne i povremene odbore, komisije i druga radna tijela.

Sastav, broj članova i djelokrug rada pojedinog radnog tijela iz stavka 1. ovog članka utvrđuje se posebnom odlukom, a način njihova rada uređuje se Poslovníkom.

GLAVA 3.

POGLAVARSTVO ŽUPANIJE ISTARSKJE

Članak 50.

Poglavarstvo je izvršno tijelo Županije Istarske.

Članak 51.

Poglavarstvo ima 13 članova.

Poglavarstvo ima predsjednika i dva potpredsjednika.

Članak 52.

Članove Poglavarstva bira i razrješava Skupština većinom glasova svih članova na prijedlog predsjednika Poglavarstva.

Poglavarstvo je za svoj rad odgovorno Skupštini.

Predsjednik, potpredsjednici i članovi Poglavarstva zajednički su odgovorni za odluke koje Poglavarstvo donosi, a osobno su odgovorni za svoje područje rada.

Na prijedlog najmanje jedne četvrtine članova Skupštine može se pokrenuti pitanje povjerenja predsjedniku, pojedinom članu i Poglavarstvu u cjelini. Glasovanje o povjerenju Poglavarstvu može zahtijevati i njegov predsjednik.

Odluka o nepovjerenju prihvaćena je ako za nju glasa većina svih članova Skupštine.

Ako se izglasa nepovjerenje predsjedniku ili Poglavarstvu u cjelini, ono će podnijeti ostavku osim ako predsjednik Poglavarstva ne postupi prema stavku 1. članka 40. Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi.

Članak 53.

Članovi Poglavarstva su pročelnici odjela.

Ustrojstvo, način rada i odlučivanje Poglavarstva uređuje se Poslovníkom o radu Poglavarstva Županije Istarske u skladu sa Statutom.

Jedan član Poglavarstva zadužen je za pitanja talijanske nacionalne zajednice i drugih etničkih grupa.

Članak 54.

Poglavarstvo priprema prijedloge općih akata, izvršava ili osigurava izvršavanje općih akata Skupštine, usmjerava djelovanje upravnih tijela Županije Istarske u obavljanju poslova iz njihovog samoupravnog djelokruga, odnosno poslova državne uprave koji su povjereni Županiji Istarskoj, nadzire njihov rad, obavlja druge poslove utvrđene Statutom Županije Istarske.

Poglavarstvo upravlja nekretninama i pokretninama u vlasništvu Županije Istarske, kao i njihovim prihodima i rashodima u skladu sa zakonom i Statutom Županije Istarske.

Članak 55.

Vršenje dužnosti člana Poglavarstva je nespojivo sa obnašenjem dužnosti i članstvom u državnom predstavničkom, izvršnom ili sudbenom tijelu, te predstavničkom ili izvršnom tijelu jedinica lokalne samouprave.

**GLAVA 4.
ŽUPAN ISTARSKI****Članak 56.**

Župan zastupa Županiju Istarsku i nositelj je županijske izvršne vlasti.

Župan je po položaju predsjednik Poglavarstva. Župan ima dva podžupana. Župan ili jedan podžupan je pripadnik talijanske nacionalne zajednice.

Župana u slučaju njegove spriječenosti zamjenjuje podžupan kojeg odredi.

Članak 57.

Župana i podžupane bira i razrješava Skupština tajnim glasovanjem većinom glasova svih članova.

Izbor župana i podžupana vrši se na način i po postupku utvrđenim za izbor predsjednika i potpredsjednika Skupštine sukladno odredbama zakona i ovog Statuta.

Članak 58.

Župan je za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Županije odgovoran Skupštini.

Članak 59.

Župan:

1. zastupa županiju,
2. saziva i predsjedava sjednicama Poglavarstva,
3. upravlja, koordinira i nadzire rad županijskih ureda, službi i odjela,
4. redovno se savjetuje u ostavirivanju lokalne samouprave s načelnicima i gradonačelnicima općina i gradova na području županije,
5. izdaje pojedinačne naredbe za provedbu propisa i drugih akata Skupštine i Poglavarstva,
6. izvršava ostale poslove u njegovoj nadležnosti određene Zakonom i ovim Statutom.

Članak 60.

Župan je dužan primiti na razgovor svakog građanina sa prebivalištem na području županije u roku od 60 dana od dana postavljanja takvog zahtjeva.

Župan može ovlastiti podžupana ili člana Poglavarstva da ga zastupa u pojedinom slučaju.

Član Poglavarstva za područje svoje nadležnosti dužan je primiti na razgovor svakog građanina sa prebivalištem na području Županije Istarske u roku od 30 dana.

Članak 61.

Župan u obavljanju poslova iz samoupravnog djelokruga županije ime pravo zadržati od izvršenja opći akt Skupštine, ako ocjeni da je tim aktom povrijeđen Zakon ili drugi propis, te zatražiti od Skupštine da u roku od 15 dana ukloni uočene nedostatke. Ako Skupština to ne učini, Župan je dužan u roku od sedam dana o tome izvjestiti organ središnje državne uprave ovlašten za nadzor nad zakonitošću rada tijela jedinica lokalne samouprave.

Članak 62.

Županu prestaje dužnost kada ga razrješi Skupština.

U slučaju da organ središnje državne uprave pokrene postupak za razrješenje dužnosti župana, Skupština će razrješiti župana sa dužnosti tek kada se iskoriste sva pravna sredstva za zaštitu prava župana i kada je iz pravomoćne odluke vidljivo da je župan povrijedio ustavnost, zakonitost ili prouzročio županiji štetu, odnosno nakon konačne odluke nadležnih organa u slučaju sukoba nadležnosti između državnih organa i samoupravnih organa županije.

POGLAVLJE V**ŽUPANIJSKA UPRAVA****Članak 63.**

Odjeli izvršavaju propise i druge opće akte Skupštine i Poglavarstva i odgovorne su za stanje u oblastima za koje su osnovane.

Odjeli su dužni svojim radom omogućiti ostvarivanje prava i potreba građana i pravnih osoba u skladu sa

Zakonom i ovim Statutom.

Članak 64.

Odjeli su samostalni u okviru svog djelokruga. Odjeli su odgovorni Skupštini i Poglavarstvu za zakonito i pravovremeno obavljanje poslova iz svoje nadležnosti.

Članak 65.

Sredstva za vršenje djelatnosti odjela osiguravaju se u županijskom proračunu ili iz drugih izvora.

Članak 66.

Za obavljanje poslova državne uprave mogu se u županiji zakonom osnivati posebni uredi.

Ustrojstvo i djelokrug tih ureda utvrđuje se zakonom.

Sredstva za rad, uvjeti rada i troškovi obavljanja poslova iz stavka 1. ovog članka osiguravaju se i podmiruju iz državnog proračuna.

POGLAVLJE VI DOBRA, IMOVINA I FINANCIRANJE ŽUPANIJE ISTARSKJE

1. Dobra i imovina Županije Istarske

Članak 67.

Županija ima vlastita dobra i vlastitu imovinu.

Sve pokretne i nepokretne stvari koje pripadaju županiji, kao i prava koja joj pripadaju, čine dobra i imovinu županije.

Dobrima i imovinom u vlasništvu županije mora se upravljati po načelima dobrog gospodarenja.

Na temelju općeg akta Skupštine o uvjetima, načinu i postupku gospodarenja dobrima i imovinom županije, istom upravlja Poglavarstvo.

Članak 68.

Pojedinačni akt o kupnji, prodaji, davanju na korištenje, zakupu, podzakupu nekretnina i pokretnina donosi Poglavarstvo.

Poglavarstvo je dužno za svaku kupnju ili prodaju nekretnine u vrijednosti većoj od dinarske protuvrijednosti od 500.000 DEM (po tečaju NBH) pribaviti suglasnost Skupštine.

Pojedinačni akt o osnivanju poduzeća, društava, javnih ustanova, kao i o prestanku rada, spajanju ili pripajanju dijela poduzeća, društava ili javnih ustanova donosi Skupština.

Skupština usvaja godišnje planove razvoja javnih poduzeća nad kojima je vlasnik.

2. Finaciranje Županije Istarske

Članak 69.

Županija ima prihode kojima samostalno raspolaže.

Prihod županije srazmjeran je poslovima koje obavlja.

Prihodi županije su osobito:

1. prihodi od nepokretnih i pokretnih stvari u njezinom vlasništvu,
2. prihodi od poduzeća i drugih pravnih osoba u njezinom vlasništvu, te prihodi od koncesija koje odobrava,
3. prihodi od prodaje nepokretnih i pokretnih stvari u njezinom vlasništvu,
4. darovi, nasljedstva i legati,
5. porezi, naknade i pristojbe,
6. pomoć i dotacije predviđene u državnom proračunu, odnosno posebnim zakonom,
7. naknade iz državnog proračuna za obavljanje poslova državne uprave koji su preneseni na županiju,
8. novčane kazne i oduzeta imovinska korist,
9. drugi prihodi.

Članak 70.

Proračun se donosi za kalendarsku godinu i vrijedi za godinu za koju je donesen.

Proračun mora biti donesen prije početka godine na koju se odnosi.

Ako proračun ne bude donesen prije početka godine, donosi se odluka o privremenom financiranju, i to najduže za razdoblje od tri mjeseca.

Nakon proteka godine za koju je proračun donesen Skupština donosi godišnji obračun proračuna.

Prijedlog godišnjeg obračuna proračuna utvrđuje Poglavarstvo i dostavlja ga Skupštini do 15. svibnja tekuće godine.

POGLAVLJE VII
AKTI ŽUPANIJE ISTARSKJE

Članak 71.

Skupština na temelju prava i ovlaštenja utvrđena zakonom i ovim statutom donosi: Statut, odluke, Županijski proračun, završni račun Županijskog proračuna, preporuke, rješenja, zaključke, upute, naputke, deklaracije, rezolucije, povelje, zahvalnice te daje autentična tumačenja akata koje donosi.

U postupku prije donošenja pojedinih odluka, koje donosi Skupština može se o istima provesti javna rasprava.

Prijedlog Odluke o upućivanju u javnu raspravu utvrđuje Poglavarstvo, a samu javnu raspravu provodi nadležni odjel, u suradnji s odjelima u općinama i gradovima Županije Istarske.

O rezultatima javne rasprave nadležni odjel mora sačiniti izvješće, koje čini dio prijedloga odluke, koja se dostavlja Poglavarstvu i Skupštini.

Javna rasprava u pravilu traje 15 dana, a prigovori i primjedbe na prijedlog odluke dostavljaju se nadležnom odjelu općine ili grada u roku od 30 dana od početka javne rasprave.

Obavijest o početku javne rasprave obavezno se objavljuje u lokalnom tisku, radiu i lokalnim TV stanicama.

Članak 72.

Poglavarstvo donosi odluke, preporuke, rješenja zaključke, upute i naputke, te daje autentično tumačenje akata koje donosi.

Članak 73.

Radna tijela Skupštine donose zaključke, preporuke i rješenja.

Članak 74.

Poglavarstvo osigurava izvršenje općih akata iz čl. 71. ovog Statuta na način i u postupku propisanim ovim Statutom te obavlja nadzor nad zakonitošću rada upravnih tijela koja obavljaju poslove iz samoupravnog djelokruga županije.

Članak 75.

Odjeli osnovani za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga županije neposredno izvršavaju i nadziru provođenje općih akata Skupštine i Poglavarstva.

U provođenju nadzora iz stavka 1. ovog članka odjeli mogu u slučaju neprovođenja općeg akta poduzimati mjere propisane tim aktom.

Članak 76.

Odjeli u izvršavanju općih akata iz čl. 71 ovog Statuta donosi pojedinačne akte kojima rješavaju o pravima, obvezama i pravnim interesima fizičkih i pravnih osoba.

Protiv pojedinačnih akata iz stavka 1. ovog članka jamči se pravo na žalbu i sudsku zaštitu.

POGLAVLJE VIII
PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 77.

Izmjene i dopune Statuta donose se na način i po postupku predviđenom za njegovo donošenje.

Članak 78.

Ovim Statutom stavlja se van snage Odluka o privremenom ustrojstvu Županije Istarske.

Članak 79.

Statut Županije Istarske stupa na snagu 8 dana od dana donošenja, a objavljuje se u službenim novinama Županije Istarske.

Članak 80.

Župan je dužan u roku od osam dana od dana donošenja dostaviti Statut odnosno opće akte koje donosi Skupština nadležnom organu središnje državne uprave.

SKUPŠTINA ŽUPANIJE ISTARSKJE
Predsjednik Skupštine Županije Istarske
Damir Kajin, v.r.

Ustavni sud Republike Hrvatske, u sastavu Jadranko Crnić, predsjednik Suda te suci Zdravko Bartovčak, dr. Velimir Belujec, dr. Nikola Filipović, Ante Jelavić Mitrović, mr. Vojislav Kučeković, mr. Hrvoje Momčinović, Ivan Marijan Severinac i Mladen Žuvela, povodom zahtjeva Vlade Republike Hrvatske od 14. travnja 1994. godine, Klasa: 015-01/94-01/04, Ur.broj: 5030109-94-1, za ocjenu suglasnosti Statuta Županije Istarske od 30. ožujka 1994. godine s Ustavom Republike Hrvatske i sa zakonom, na sjednici održanoj dana 02. veljače 1995. godine, donio je slijedeću

ODLUKU

I. U uvodnom dijelu Statuta Županije Istarske ukidaju se dijelovi koji glase: "u svezi sa zaključkom Zastupničkog doma Sabora Republike Hrvatske o prihvatanju i poštivanju načela i instituta (odredbi) Europske povelje o lokalnoj samoupravi ("Narodne novine" - međunarodni ugovori, broj 1/93)" i "Memoranduma o suglasnosti Republike Hrvatske, Republike Slovenije i Republike Italije o zaštiti talijanske manjine u Republici Hrvatskoj i Republici Sloveniji".

II. Ukidaju se slijedeće odredbe Statuta Županije Istarske: članak 2, članak 3, članak 4. stavak 2, članak 13. točka 9, članak 15. stavak 4, članak 18, članak 23, članak 24, članak 26, članak 27, članak 28, članak 29, članak 32. stavak 1, članak 41, članak 42, članak 44. stavak 3. i članak 62.

III. Odbija se zahtjev Vlade Republike Hrvatske da se ocijene nesuglasnima s Ustavom i sa zakonom slijedeće odredbe Statuta Županije Istarske: članak 5, članak 6, članak 9, članak 12. točke 3. i 4, članak 13. točke 1. do 8. i točka 10, članak 14, članak 16, članak 20. stavak 1, članak 21. stavak 4, članak 22, članak 25, članak 30, članak 46, članak 55, članak 57, članak 65, članak 66. stavak 3. točka 8. i članak 73.

IV. Danom objave ove Odluke prestaje obustava izvršenja Statuta Županije Istarske od 30. ožujka 1994. godine, koja je određena rješenjem Ministarstva uprave Republike Hrvatske od 13. travnja 1994. godine, Klasa: 012-01/94-01/11, Ur. broj: 515-01/1-94-1.

V. Ova će se odluka objaviti u "Narodnim novinama", službenom glasilu Republike Hrvatske i "Službenim novinama", službenom glasilu Županije Istarske.

Obrazloženje

Vlada Republike Hrvatske na temelju članka 13. alineja 4. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske ("Narodne novine", br. 13/91) zahtjevom od 14. travnja 1994. godine. Klasa: 015-01/94-01/04, Urbr.: 5030109-94-1, pokrenula je pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske postupak za ocjenu suglasnosti odredbi Statuta Županije Istarske s Ustavom Republike Hrvatske i sa zakonom.

Zahtjevom je osporena ustavnost pravne osnove Statuta Županije Istarske te ustavnost i zakonitost odredbi toga statuta iz članaka: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 41, 42, 44, 46, 55, 57, 62, 65, 66, 69 i 73.

Vlada Republike Hrvatske (dalje: podnositelj zahtjeva) smatra da su označene odredbe Statuta Županije Istarske (dalje: Statut) nesuglasne s Ustavom Republike Hrvatske, Ustavnim zakonom o ljudskim pravima i slobodama i o pravima etničkih i nacionalnih zajednica ili manjina u Republici Hrvatskoj ("Narodne novine", broj 34/92, dalje: Ustavni zakon o ljudskim pravima), Zakonom o lokalnoj samoupravi i upravi ("Narodne novine", broj 90/92, 94/93 i 117/93). Zakonom o sustavu državne uprave ("Narodne novine", broj 75/93) kao i drugim posebnim zakonima Republike Hrvatske. Predlaže Ustavnom sudu Republike Hrvatske (dalje: Ustavni sud) da utvrdi da su označene odredbe Statuta Županije Istarske nesuglasne s Ustavom Republike Hrvatske, Ustavnim Zakonom o ljudskim pravima odnosno zakonima Republike Hrvatske.

Iz obrazloženja zahtjeva proizlazi i da je Ministarstvo uprave Republike Hrvatske rješenjem klasa: 012-01/94-01/0011, Ur.broj: 515-01/1-94-1 od 13. travnja 1994. godine, na temelju članka 80. stavak 1. Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi, obustavilo od izvršenja osporeni Statut.

U postupku ocjene osnovanosti zahtjeva, temeljna polazna osnova bila je: poštivanje temeljnih ljudskih

prava i sloboda čovjeka i građanina, prava pripadnika manjina, posebno stečenih prava talijanske nacionalne manjine, istarskih osobitosti te nesužavanja prava na lokalnu samoupravu, ali sve to u granicama Ustava, Ustavnog zakona o ljudskim pravima, Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi, drugih zakona Republike Hrvatske te onih međunarodnih ugovora koji su sastavni dio unutarnjeg pravnog poretka Republike Hrvatske, posebno prosudbe pojedinih međunarodnih ugovora sa stajališta mogu li biti temelj donošenju županijskog statuta ili pak njegova sadržaja.

Ocjenjujući navode i razloge podnositelja zahtjeva te navode Skupštine Županije Istarske, istaknute u odgovoru na zahtjev, kao i drugu dokumentaciju pribavljenu za potrebe ustavnosudskog postupka, na temelju činjenica utvrđenih tijekom postupka, Ustavni sud donio je ovu Odluku iz slijedećih razloga:

I. U uvodnom dijelu Statuta, Županija Istarska kao pravnu osnovu Statuta navodi Ustav Republike Hrvatske, Zakon o lokalnoj samoupravi i upravi, Zaključak Sabora Republike Hrvatske o prihvaćanju i poštivanju načela i instituta (odredbi) Europske povelje o lokalnoj samoupravi, Ustavni zakon o ljudskim pravima i slobodama i o pravima etničkih i nacionalnih zajednica ili manjina u Republici Hrvatskoj te Memorandum o suglasnosti Republike Hrvatske, Republike Slovenije i Republike Italije o zaštiti talijanske manjine u Republici Hrvatskoj i Republici Sloveniji.

Podnositelj zahtjeva smatra da za donošenje statuta županije jedina pravna osnova može biti Zakon o lokalnoj samoupravi i upravi te da pozivanje na druge pravne temelje u uvodu statuta nije od značaja za donošenje toga statuta.

Podnositelj zahtjeva dijelom je u pravu. Ustavni sud ne odlučuje što je od značaja za donošenje statuta županije, već o suglasnosti toga statuta s Ustavom i sa zakonom (članak 125. alineja 2. Ustava).

Uvod Statuta glasi:

"Na temelju članka 128, 129, 130 i 131. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 56/90), članka 7. i 53. Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi ("Narodne novine", broj 90/92, 94/93 i 117/93), u svezi sa zaključkom Zastupničkog doma Sabora Republike Hrvatske o prihvaćanju i poštivanju načela i instituta (odredbi) Evropske povelje o lokalnoj samoupravi ("Narodne novine" - međunarodni ugovori br. 193), Ustavnog zakona o ljudskim pravima i slobodama i o pravima etničkih i nacionalnih zajednica ili manjina u Republici Hrvatskoj ("Narodne novine", broj 34/92 - pročišćeni tekst) i Memoranduma o suglasnosti Republike Hrvatske, Republike Slovenije i Republike Italije o zaštiti talijanske manjine u Republici Hrvatskoj i Republici Sloveniji, Skupština Županije Istarske na sjednici održanoj dana 30. ožujka 1994. godine, većinom glasova svih članova Skupštine donosi..."

Ocjenjujući suglasnost uvoda Statuta s Ustavom i zakonom, Ustavni sud nalazi da se donositelj Statuta, suglasno s Ustavom i zakonom, mogao pozvati samo na odredbe Ustava, Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi i Ustavnog zakona o ljudskim pravima.

Naprotiv, nije suglasno s Ustavom, sa Zakonom o lokalnoj samoupravi i upravi pozivanje na navedeni Memorandum, kao niti na zaključak Zastupničkog doma Sabora Republike Hrvatske.

Ustrojstvo lokalne samouprave i uprave u Republici Hrvatskoj utvrđeno je odredbama članka 128, 129, 130. i 131. Ustava Republike Hrvatske. Te odredbe, a posebno odredba stavka 3, članka 128. Ustava (o lokalnoj samoupravi donosi se zakon), ustavni su temelj za donošenje posebnih propisa kojima se na sustavan način uređuje lokalna samouprava i uprava na cijelom teritoriju Republike Hrvatske radi što izravnijeg odlučivanja građana o potrebama i interesima lokalnog značenja.

Prema članku 131. stavak 3. Ustava, ustrojstvo i djelokrug županijskih tijela (županijska skupština, izvršna tijela) određuju se zakonom, što je i učinjeno Zakonom o lokalnoj samoupravi i upravi. Prema članku 7. stavak 1. toga Zakona, županija ima statut. Statutom županija detaljnije uređuje, u skladu sa zakonom, unutarnji ustroj i način rada županije (članak 7 stavak 3 istoga Zakona). Stoga pravni temelj (za sada) za donošenje statuta županije su odredbe Ustava i odredbe Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi.

Naprijed navedeni zaključak Sabora i Memorandum, naprotiv nisu propisi na kojima županija može izravno temeljiti ni pravo na donošenje, a niti sadržaj statuta. Temelj za donošenje statuta, a time i za poštovanje i zaštitu nacionalnih i drugih temeljnih sloboda čovjeka i građanina, svim državljanima Republike Hrvatske je Ustav, Ustavni zakon o ljudskim pravima i zakoni Republike Hrvatske, zbog čega uređenje tih pitanja, bez posebne zakonske ovlasti, nije u nadležnosti županije.

Prema točki III. Ustavne odluke o suverenosti i samostalnosti Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 31/91), međunarodni ugovori koje je sklopila i kojima je pristupila SFRJ, primjenjivat će se u Republici

Hrvatskoj ako nisu nesuglasni s Ustavom i pravnim poretkom Republike Hrvatske, na temelju odredaba međunarodnoga prava o sukcesiji država u pogledu ugovora.

Dosljedno i odredba članka 64. Ustavnog zakona o ljudskim pravima (prvobitni tekst u "Narodnim novinama", br. 65/91, izmjene i dopune u "Narodnim novinama", br. 27/92 te pročišćeni tekst u "Narodnim novinama" br. 34/92) utvrđuje da se u skladu s člankom 134. Ustava Republike Hrvatske i tim zakonom ne mijenja niti ukida ni jedno od prava koje je Republika Hrvatska izravno ili kao pravni sljednik bivše SFRJ preuzela ili će preuzeti međunarodnim ugovorima (Osinski sporazum i dr.) niti ograničava njihovo ostvarivanje.

Subjekt međunarodnog prava je samo Republika Hrvatska kao država i ona na temelju Ustava prihvaća i primjenjuje međunarodne ugovore. Županija to nije i stoga se županija ne može statuirati izravno na temelju međunarodnih akata pa makar to bili međunarodni ugovori koji nisu dio unutarnjeg pravnog poretka Republike Hrvatske. Naime, prema članku 134. Ustava, samo međunarodni ugovori koji su sklopljeni i potvrđeni u skladu s Ustavom i objavljeni, čine dio unutarnjeg poretka Republike Hrvatske, a po pravnoj su snazi iznad zakona. Ta ustavna odrednica, da međunarodni ugovori imaju jaču pravnu snagu u Republici Hrvatskoj od zakona, svrstava Republiku Hrvatsku među malobrojne europske države koje su visoko vrednovale svoju državopravnu vezanost propisima međunarodnog pravnog poretka.

Međutim, Memorandum o suglasnosti Republike Hrvatske, Republike Slovenije i Talijanske Republike o zaštiti talijanske manjine u Republici Hrvatskoj i Republici Sloveniji (za sada) međunarodni je ugovor između dviju država (Republike Hrvatske i Talijanske Republike), ali nije akt pravne snage iz članka 134. Ustava - nije ni potvrđen (ratificiran), niti objavljen - niti ima snagu zakona pa je to razlog zbog kojega ne može biti temelj za donošenje statuta županije i izravno uređenje njegova sadržaja.

Europska povelja o lokalnoj samoupravi (bez obzira što je Sabor Republike Hrvatske prihvatio njezina načela i institute, a što međutim, nije isto što i potvrđivanje međunarodnog ugovora) po svojoj pravnoj naravi za Republiku Hrvatsku nije međunarodni ugovor, jer Republika Hrvatska nije, niti još može biti njegovom strankom. Stoga nije postala sastavni dio pravnog sustava Republike Hrvatske pa niti temelj za donošenje županijskog statuta.

Kako ni Zaključak, a niti Memorandum ne mogu biti temelj donošenju statuta županije i izravnom uređenju njegovog sadržaja, Ustavni sud je odlučio ukinuti dio uvoda Statuta koji se poziva na zaključak Zastupničkog doma Sabora Republike Hrvatske o prihvaćanju i poštivanju načela i instituta (odredbi) Europske povelje o lokalnoj samoupravi, kao i na Memorandum o suglasnosti Republike Hrvatske, Republike Slovenije i Talijanske Republike o zaštiti talijanske manjine u Republici Hrvatskoj i Republici Sloveniji.

Ustavni sud ovom Odlukom nije ocjenjivao ustavnost i zakonitost ni Memoranduma niti navedenog Zaključka Sabora, već njihovu pravnu snagu u unutarnjem pravnom poretku Republike Hrvatske i to samo sa stajališta da li mogu biti temelj za donošenje statuta i uređenje sadržaja statuta županije te im nije odrekao pravne učinke koje oni po svom pravnom svojstvu proizvode.

Time se ne dira u pravo županije da u skladu s pravnim poretkom Republike Hrvatske uspostavlja međunarodnu suradnju (točka III/3. obrazloženja ove Odluke).

II. Ustavni sud je ukinuo kao neustavne i nezakonite i odredbe Statuta navedene u točki II. izreke ove Odluke:

1. U članku 1. Statuta propisano je: "Županija Istarska je jedinica lokalne samouprave i uprave u okviru jedinstvene i nedjeljive Republike Hrvatske".

Podnositelj zahtjeva osporio je ustavnost i zakonitost ove odredbe stoga što je županije prema Ustavu i Zakonu o lokalnoj samoupravi i upravi određena kao jedinica lokalne uprave i samouprave, a ne kao jedinica lokalne samouprave i uprave. Smatra da se djelomičnim preuzimanjem ustavnih odredbi u statut mijenja njihov smisao i sadržaj.

U odgovoru na zahtjev, Županija Istarska je navela da učinjeno statutarno definiranje županije bitno ne mijenja njezinu suštinu i karakter. To potkrijepljuje time da i Glava VI. Ustava ima naziv: Ustrojstvo lokalne (mjesne) samouprave i uprave.

Ustavni sud je ukinuo članak 1. Statuta stoga što smatra da jedinice lokalne samouprave i uprave u svojim statutima mogu pitanja ustrojstva i djelokruga uređivati samo suglasno Ustavu i zakonu. U odredbi

članka 1. Statuta učinjenom jezičnom zamjenom riječi (inverzijom) "uprava" i "samouprava" mijenja se ustavno i zakonsko određenje županije.

Dio odredbe članka 1 Statuta koji navodi da je Županija Istarska jedinica lokalne samouprave i uprave" u okviru jedinstvene i nedjeljive Republike Hrvatske", suglasan je s Ustavom, ali nepotpun. Ustav u članku 1. utvrđuje Republiku Hrvatsku ne samo kao jedinstvenu i nedjeljivu državu, već i kao demokratsku i socijalnu državu. Statutom županije ne može se mijenjati ovo određenje pa ni na način da se navodi samo dio te odredbe.

Prema odredbama Ustava, a i zakona, jedinice lokalne samouprave su općina i kotar ili grad (članak 129. Ustava).

Županija je također jedinica lokalne samouprave, ali nije samo to, već je ona po svom ustavnom uređenju jedinica lokalne uprave i samouprave (članak 131. stavak 1. Ustava). Smisao takvog različitog uređenja u članku 129. i članku 131. Ustava upravo je u različitom ustavnom, a zatim i zakonskom položaju i ustavnim i zakonskim ovlaštenjima tih jedinica. Stoga se, kako zakonsko uređenje, tako i uređenje u statutima županija, ne može navoditi drugim redom nego što je to odredio Ustav (a zatim i zakon), jer to nije puka jezična zamjena riječi, već statuiranje županije drugačije od ustavnog i zakonskog uređenja, posebno i stoga što se nalazi u Poglavlju 1. Statuta.

Sam naziv Glave VI Ustava, na koji se u potkrijuju svojih navoda poziva Županija Istarska u odgovoru na zahtjev, ne čini te navode Županije osnovanima.

Naziv Glave VI. Ustava "Ustrojstvo lokalne (mjesne) samouprave i uprave" upućuje na sadržaj cijele te Glave, ali nije odrednica za pojedine oblike lokalne (mjesne) samouprave. Nazivi i zakonski slijed pojedinih jedinica lokalne samouprave odnosno uprave uređeni su u posebnim člancima Ustava unutar te Glave. Tako su u članku 129. uređene one jedinice koje imaju isključivo svojstvo jedinica lokalne samouprave, a to su općina, kotar i grad. Određenje županije propisuje članak 131. Ustava, koji ju određuje kao jedinicu lokalne uprave i samouprave. Takvo ustavno uređenje županije obvezatno je po samom Ustavu uz sve propise koji su u hijerarhijskom slijedu niži od Ustava pa je takav slijed: "jedinica lokalne uprave i samouprave" obvezatan i za sadržaj statuta županije.

2. Odredbe članka 2. Statuta glase:

"Županija Istarska je jedinica lokalne samouprave i uprave svih njezinih građana. Županiju Istarsku čine područja gradova: Buje, Buzet, Labin, Pazin, Poreč, Pula i Rovinj, te područja općina: Bale, Barban, Brtonigla, Cerovlje, Gračišće, Grožnjan, Kanfanar, Kršan, Raša, Lanišće, Ližnjan, Lupoglav, Sveti Lovreč Pazenatički, Marčana, Medulin, Motovun, Sveta Nedelja, Novigrad, Opatalj, Pićan, Sveti Petar u Šumi, Svetvinčenat, Tinjan, Umag, Višnjan, Vižinada, Vodnjan, Vrsar i Žminj, te područje otočja Brioni."

Podnositelj zahtjeva smatra da je stavak 1. navedenog članka neustavan i nezakonit stoga što građane ima samo Republika Hrvatska, a županija može imati jedino stanovnike. Za odredbe stavka 2. ovog članka Statuta smatra se da nisu suglasne s člankom 131. stavak 2. Ustava, kao i s člancima 5. i 6. Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi, prema kojima se područja županija uređuju isključivo zakonom. Također smatra odredbu članka 2. Statuta nesuglasnima i članku 7. Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi, koji utvrđuje što sve može biti predmet uređenja u statutu županije.

Ustavni sud je ukinuo članak 2. Statuta.

Podnositelj zahtjeva osporio je ustavnost odredbe stavka 1. toga članka Statuta polazeći od stava da građane ima samo Republika Hrvatska. Kako se prema odredbama članka 129. stavak 1. i 2. Ustava upravo građanima jamči pravo na lokalnu samoupravu, dakle, pravo odlučivanja o potrebama i interesima građana od lokalnog značenja, taj dio stavka 1. članka 2. Statuta nije nesuglasan s Ustavom. Ne može se stoga prihvatiti stav podnositelja zahtjeva da ustavno jamstvo prava na lokalnu samoupravu priječi statutarnu oznaku da je građanin Republike Hrvatske i građanin u županiji.

Odredba stavka 1. članka 2. Statuta ukinuta je, međutim, iz razloga navedenih uz točku II/1. ove Odluke.

Odredba stavka 2. članka 2. Statuta, kojom je utvrđeno područje Županije Istarske nije suglasna s Ustavom i zakonom.

Prema odredbi članka 131. stavak 2. Ustava, područja županija se određuju zakonom, odnosno posebnim zakonom (članak 6. stavak 1. Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi). Taj posebni zakon je Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj ("Narodne novine" broj 90/92, 2/93, 5/93, 58/93,

90/93, 10/94, 17/94 i 29/94). U članku 6. toga Zakona utvrđeno je da se u sastavu pojedine županije nalaze gradovi i općine te naselja u sastavu gradova i općina. Točkom XVIII. toga članka utvrđeno je područje Županije Istarske.

Nije nesuglasno s Ustavom ili zakonom ako županija u cijelosti u svoj statut preuzme odredbe zakona kojima je utvrđeno područje te županije. Međutim u Statutu područje Županije Istarske nije utvrđeno sukladno s točkom XVIII. članka 6. Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj. Nazivi pojedinih općina u Statutu nisu isti kako su određeni tim Zakonom. Izostavljena su sva mjesta, a dodano je područje otočja Brijuni.

Navedene statutarne dopune oznake područja s jedne strane, a nepotpuno preuzimanje odredbe Zakona s druge strane, nesuglasne su s odredbom članka 131. stavak 2. Ustava, prema kojoj se područje županija određuje zakonom. Stoga je tu odredbu Statuta Ustavni sud ukinuo, jer za njezino donošenje županija nema ni ustavno ni zakonsko ovlaštenje.

3. Člankom 3. Statuta propisano je da svi građani Županije Istarske uživaju jednaka prava temeljena na principima poštivanja ljudskih prava, sloboda, ravnopravnosti i jednakosti, prava na rad i socijalnu zaštitu (stavak 1.); da su autohtone etničke i kulturne i druge osobitosti Istre zaštićene sukladno odredbama toga Statuta i županijskim propisima (stavak 2.); da su u županiji hrvatski i talijanski jezik ravnopravni (stavak 3.) te da se način ostvarivanja dvojezičnosti utvrđuje tim Statutom i županijskim aktima, u skladu s Ustavom, zakonom i drugim propisima (stavak 4).

Podnositelj zahtjeva osporava ustavnost i zakonitost navedenih odredbi polazeći od temeljne ustavne odrednice da Republika Hrvatska svojim Ustavom jamči i štiti slobode i prava čovjeka i građanina, u kojim pravima i slobodama su svi građani jednaki bez obzira na području koje županije prebivaju odnosno borave.

Posebno je osporena ustavnost i zakonitost odredbi stavaka 3. i 4. članka 3. Statuta, jer se njima utvrđuje ravnopravna uporaba hrvatskog i talijanskog jezika u Županiji Istarskoj te način ostvarivanja dvojezičnosti. Nesuglasnost s Ustavom podnositelj zahtjeva temelji na odredbama članka 12. Ustava i članka 8. Ustavnog zakona o ljudskim pravima.

Ustavni sud u cijelosti je ukinuo odredbe članka 3. Statuta.

U sklopu zaštite ljudskih prava i sloboda, Republika Hrvatska svojim Ustavom i Ustavnim zakonom o ljudskim pravima posebno štiti manjinska prava. U tome dijelu ni Ustav niti Ustavni zakon o ljudskim pravima nisu uređenje ove materije prenijeli u nadležnost županije, kako je to učinjeno osporenim odredbom članka 3. Statuta.

Republika Hrvatska je u članku 3. Ustava utvrdila najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske. To su i sloboda, jednakost, nacionalna ravnopravnost, socijalna pravda, poštivanje prava čovjeka i vladavina prava. Nadalje, navedenom Ustavnom odlukom o suverenosti i samostalnosti Republike Hrvatske u točki VI. Republika Hrvatska je zajamčila svim svojim državljanima nacionalna i sva druga temeljna prava i slobode čovjeka i građanina, demokratski poredak, vladavinu prava i sve ostale najviše vrednote svog ustavnog i međunarodnog pravnog poretka.

Odredbe stavka 1. i 2. članka 3. Statuta Sud je ukinuo jer županija nije ovlaštena svojim statutom ili drugim propisom županije uređivati ta prava i njihovu zaštitu pa tako ni zaštitu prava autohtonih etničkih i nacionalnih zajednica ili manjina. Njihova prava, a među njima i ustavno pravo na kulturnu autonomiju, jamči Ustav (posebno u članku 15.) kao i Ustavni zakon o ljudskim pravima (posebno članak 3. i Glava III. toga Ustavnog zakona.)

Odredbe stavka 3. i 4. istoga članka Statuta ukinute su stoga što je Ustav Republike Hrvatske u članku 12. utvrdio da je u Republici Hrvatskoj u službenoj uporabi hrvatski jezik i latinično pismo. U pojedinim lokalnim jedinicama može se pod uvjetima propisanim zakonom uvesti uz hrvatski jezik i latinično pismo u službenu uporabu i drugi jezik te ćirilčno ili koje drugo pismo.

Tim ustavnim odredbama ne dira se u Ustavom zajamčeno pravo pripadnicima svih naroda i manjina na slobodno služenje svojim jezikom i pismom - članak 15. stavak 2. Ustava.

Odredbe o tome suglasno Ustavu sadržane su u članku 7. i 8. Ustavnog zakona o ljudskim pravima, prema kojima pripadnici svih etničkih i nacionalnih zajednica ili manjina u Republici Hrvatskoj mogu slobodno upotrebljavati svoj jezik i pismo u privatnom i javnom životu. Isto tako, tim odredbama određeno je da će u općinama u kojima pripadnici etničke i nacionalne zajednice ili manjine čine većinu u ukupnom broju

stanovnika, u službenoj uporabi biti uz hrvatski jezik i latinično pismo i jezik i pismo te etničke i nacionalne zajednice ili manjine. Nadalje je utvrđeno da jedinice lokalne samouprave mogu utvrditi službenu uporabu dvaju ili više jezika i pisama vodeći računa o broju pripadnika i interesima etničkih i nacionalnih zajednica ili manjina, što se ne može poistovjetiti sa ravnopravnošću jezika. Ovo ovlaštenje odnosi se samo na one jedinice lokalne samouprave koje je kao takve odredio Ustav i zakon. Ustav je u članku 129. stavak 1. utvrdio da jedinice lokalne samouprave mogu biti samo općina i kotar ili grad, za razliku od županije, koja nije isključivo jedinica lokalne samouprave u smislu članka 7. i 8. Ustavnog zakona o ljudskim pravima pa ona (dok se posebnim zakonom ne odredi drugačije) nema ovlasti svojim statutom uređivati pitanje službene uporabe hrvatskog jezika i jezika manjine.

Ukidanjem ove odredbe u jedinicama lokalne samouprave ne mijenja se niti se ukida bilo koje od prava koje je Republika Hrvatska izravno ili kao pravni sljednik bivše SFRJ preuzela međunarodnim ugovorima (Osimski sporazum i dr.) niti ograničuje njihovo ostvarivanje (članak 64. Ustavnog zakona o ljudskim pravima). Ta prava ostaju u cijelosti, ali ne pozivom na statut, već pozivom na članak 64. navedenog Ustavnog zakona o ljudskim pravima, a u skladu s člankom 134. Ustava, jer ona ne mogu biti predmet uređenja u statutu županija, sve dok posebnim zakonom u skladu sa Ustavom i u opsegu koji Ustav dopušta ne bi bila uređena tako da mogu činiti i dio sadržaja statuta županija. Ova Odluka dakle, ne utječe na njihovu opstojnost, opseg ni ostvarivanje.

Također se ukidanjem te odredbe ne dovodi u pitanje pravo svih općina i gradova u Županiji Istarskoj da, sukladno odredbama članka 7. i 8. Ustavnog zakona o ljudskim pravima, utvrde službenu uporabu dvaju ili više jezika, vodeći računa o broju pripadnika i o interesima etničkih i nacionalnih zajednica ili manjina. Štoviše, odluka o ukidanju te odredbe upravo omogućuje ostvarivanje toga prava jedinicama lokalne samouprave, a koje pravo bi im osporenim odredbama Statuta bilo oduzeto.

4. U svezi s uporabom hrvatskog i manjinskog jezika u Republici Hrvatskoj, u zahtjevu su osporene kao neustavne i nezakonite i druge odredbe Statuta, kojima je uređena uporaba hrvatskog i talijanskog jezika na načelu ravnopravnosti. Ustavni sud je ukinuo i te odredbe. Temeljni razlog kako osporavanja, tako i ukidanja takvih odredbi jest taj što u Republici Hrvatskoj niti Ustavom niti zakonima nije propisana ravnopravna uporaba hrvatskog i bilo kojeg drugog jezika manjina. Samo pod uvjetima propisanim zakonom može se uz hrvatski jezik utvrditi i službena uporaba i jezika pripadnika etničkih i nacionalnih zajednica ili manjina. Sadržaj prava na službenu uporabu manjinskog jezika suglasno Ustavu i Ustavnom zakonu o ljudskim pravima, kao i način ostvarivanja toga prava, tek se treba urediti posebnim zakonom, koji je u pripremi, dakako ukoliko nije obuhvaćen međunarodnim ugovorima, kako je to u obrazloženju ove Odluke pod točkom II/3. rečeno.

Kako Ustav i zakoni Republike Hrvatske ne propisuju u službenoj uporabi ravnopravnost nekog drugog (manjinskog) jezika pa tako ni talijanskog s hrvatskim jezikom, nesuglasne su s Ustavom sve takove odredbe Statuta.

Stoga su ukinute i slijedeće odredbe Statuta:

- stavak 2. članka 4. Statuta, kojim se propisuje da Županija Istarska ima dvojezičan pečat na hrvatskom i talijanskom jeziku.

Ustav ne poznaje pojam dvojezičnosti ili višejezičnosti u službenoj uporabi jezika i pisma u Republici Hrvatskoj, a posebnog zakona o službenoj uporabi jezika i pisma pripadnika etničkih i nacionalnih zajednica ili manjina u Republici Hrvatskoj još nema. Ustavni zakon o ljudskim pravima u članku 8. je utvrdio da jedinice lokalne samouprave mogu utvrditi službenu uporabu dvaju ili više jezika i pisama vodeći računa o broju pripadnika i interesima etničkih i nacionalnih zajednica ili manjina. To se, iz već naprijed navedenih razloga o ustavnom određenju županije (točka II/1. obrazloženja ove Odluke) ne odnosi, bez posebnog zakona, i na županije. Dosljedno tome, a na temelju ustavnog ovlaštenja iz članka 110. Ustava, Vlada Republike Hrvatske je u provođenju Zakona o sustavu državne uprave i Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi, donijela Uredbu o sadržaju naziva tijela državne uprave, lokalne i mjesne samouprave ("Narodne novine", broj 25/94). Prema članku 17. stavak 1. te Uredbe, sadržaj natpisne ploče, zaglavljiva akta i pečata tijela jedinica lokalne i mjesne samouprave, u kojima je uz hrvatski jezik i latinično pismo utvrđena službena uporaba jezika i pisma etničke i nacionalne zajednice ili manjine, ispisuju se na pismu i jeziku etničke i nacionalne zajednice ili manjine ispod teksta na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu.

Stoga županija nije bila ovlaštena statutom utvrditi dvojezičnost svoga pečata.

- članak 24. Statuta, kojim je propisano da je na dijelu ili cijelom području gradova i općina Županije Istarske gdje prebivaju pripadnici autohtone talijanske nacionalne zajednice, talijanski jezik ravnopravan s hrvatskim jezikom, zatim da odluku o uporabi talijanskog jezika donose općine i gradovi te da se

ravnopravnost jezika utvrđuje tim Statutom, drugim aktima i statutima općina i gradova na području županije te drugim aktima.

Odredbe ovoga članka nesuglasne su s Ustavom iz već naprijed navedenih razloga. Županija nema ovlasti uređivati pitanje uporabe manjinskog jezika. Manjinska prava isključivo jamči i štiti Republika Hrvatska kao država te bez posebne zakonske ovlasti, a takve za sada nema, to pravo ne pripada i županiji. Ova Odluka time ne zadire u prava općina i gradova, što je naprotiv osporenim odredbom županija učinila. Naime, županija je navedenim odredbama oduzela uređenje ovih prava i jedinicama lokalne samouprave - gradovima i općinama.

- članak 26. Statuta, kojim je utvrđeno da županija radi ostvarivanja ravnopravnosti hrvatskog i talijanskog jezika zapošljava odgovarajući broj djelatnika koji se podjednako služe hrvatskim i talijanskim jezikom te da pripadnici talijanske nacionalne zajednice imaju pravo na uporabu svojega jezika u obraćanju sudovima, županijskim tijelima, uredima i ustanovama kao i u obraćanju pravnim osobama u županiji.

Uz već navedeno o nesuglasnosti ovakvih odredaba s Ustavom, županija je u ovome članku razradila pitanja koja su u zakonodavnoj nadležnosti Republike Hrvatske i time proširila svoje ovlasti. To je nesuglasno s člankom 5. Ustava, prema kojem u Republici Hrvatskoj zakoni moraju biti u suglasnosti s Ustavom, a ostali propisi i s Ustavom i sa zakonom te je svatko dužan držati se Ustava i zakona i poštivati pravni poredak Republike Hrvatske.

- članak 27. Statuta, kojim je u općinama i gradovima Županije Istarske s dvojezičnim statutom obvezno učenje talijanskog jezika u školama s hrvatskim nastavnim jezikom, dok je u drugim gradovima i općinama prema odredbama njihovih statuta učenje talijanskog jezika fakultativno.

Podnositelj zahtjeva je osporio ustavnost ove odluke smatrajući članak 27. Statuta nesuglasnim s člankom 12. Ustava. Posebno ukazuje na nesuglasnost s Ustavom pojma "općine s dvojezičnim statutom", jer dvojezičnost proizlazi iz shvaćanja o ravnopravnosti hrvatskog i talijanskog jezika. Ustav pak, sadrži odredbe o privatnoj, javnoj i službenoj uporabi manjinskog jezika uz hrvatski jezik, a ne i o ravnopravnosti tih jezika.

Ustavni sud je nesuglasnost odredbe članka 27. Statuta utvrdio kako u odnosu na članak 12. Ustava, tako i članak 7. stavak 2. Ustavnog zakona o ljudskim pravima.

Prema članku 12. Ustava, u Republici Hrvatskoj je u službenoj uporabi hrvatski jezik i latinično pismo, a u pojedinim lokalnim jedinicama uz hrvatski jezik i latinično pismo u službeni se uporabu može uvesti i drugi jezik te ćirilčno ili koje drugo pismo pod uvjetima propisanim zakonom. Prema članku 7. stavak 2. Ustavnog zakona o ljudskim pravima, u općinama u kojima pripadnici etničke i nacionalne zajednice ili manjine čine većinu u ukupnom broju stanovnika, u službenoj uporabi će biti uz hrvatski jezik i latinično pismo i jezik i pismo te etničke i nacionalne zajednice ili manjine. U kojim jedinicama lokalne samouprave i uprave odnosno školama će se učiti uz hrvatski jezik i jezik nacionalne zajednice ili manjine, uredit će se posebnim zakonom.

Stoga je odredba članka 27. Statuta nesuglasna navedenim odredbama Ustava i Ustavnog zakona o ljudskim pravima te na način kako je uređena nije mogla biti niti predmet statutarnog uređenja.

- članak 41. Statuta, kojim je uređeno pitanje svečane prisega članova županijske skupštine, koju daju na hrvatskom i talijanskom jeziku.

Iako podnositelj zahtjeva nije osporio sam tekst svečane prisega, cijeli 41. članak Statuta sporan je stoga što svojom formulacijom u stavku 1. u biti utvrđuje ravnopravnu uporabu hrvatskog i talijanskog jezika. Razlozi nesuglasnosti s Ustavom takve odredbe dani su već naprijed.

- stavak 3. članka 44. Statuta, kojim je određeno da se akti skupštine objavljuju u službenim novinama županije na hrvatskom i talijanskom jeziku. Podnositelj zahtjeva je osporio ovu odredbu kao nesuglasnu s Ustavom i zakonom iz svih onih razloga iz kojih je osporena ravnopravnost hrvatskog i manjinskog jezika u službenoj uporabi u Republici Hrvatskoj.

Ustavni sud i kod ove odredbe, koja na neodređeni način uređuje pitanje objave svojih akata na oba jezika, ostaje kod svoje ocjene da su sve odredbe Statuta, koje nameću zaključak o ravnopravnosti hrvatskog i talijanskog jezika, protivne članku 12. Ustava, ne dovodeći time u pitanje prava manjina iz članka 15. Ustava i drugih posebnih propisa, posebno ne ni pravo pripadnika svih naroda i manjina na slobodno služenje svojim jezikom i pismom (članak 15. stavak 2. Ustava).

5. Odredbama članka 13. Statuta utvrđena su područja u kojima županija samostalno donosi propise.

Podnositelj zahtjeva smatra da je tim odredbama županija utvrdila svoj djelokrug nesuglasno s Ustavom i zakonima, koji su uredili djelokrug poslova županije. Pri tome se posebno ukazuje da je i tim odredbama županija proširila svoje ovlasti u pogledu sadržaja statuta županije, utvrđenog u članku 7. Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi.

Odlučujući o ustavnosti i zakonitosti članka 13. Statuta, Ustavni sud je pošao od odredbe članka 12. Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi. Prema toj zakonskoj odredbi, općina, grad, županija samostalne su u odlučivanju u poslovima iz svog samoupravnog djelokruga, u skladu s Ustavom i zakonom i podliježu samo nadzoru zakonitosti, koji obavlja Vlada Republike Hrvatske. Poblje odredbe o tome sadržava Zakon o određivanju poslova iz samoupravnog djelokruga jedinica lokalne samouprave i uprave ("Narodne novine", broj 75/93, 109/93 i 30/94), kao i niz drugih zakona kojima su, nakon donošenja Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi, uređene pojedine upravne oblasti.

Ustavni sud je ocijenio nesuglasnom sa zakonom samo točku 9. članka 13. Statuta. Prema toj odredbi, županija samostalno donosi propise u području "određivanje županijskih poreza". Ova je odredba nesuglasna s člankom 5. Zakona o financiranju jedinica lokalne samouprave i uprave ("Narodne novine", broj 117/93), koji utvrđuje vrste županijskih poreza, pa to nije područje samostalnog uređenja u propisima županije.

6. Ustavni sud je ukinuo stavak 4. članka 15. Statuta, u kojem je utvrđeno da županija ima decentralizaciju kao načelo vlastitog ustroja i da oblikuje upravni postupak na načelima jednostavnosti i javnosti rada.

Podnositelj zahtjeva osporio je ustavnost te odredbe. Smatra da županija nema ni ustavnih niti zakonskih prava "oblikovati upravni postupak", jer je to u nadležnosti zakonodavca.

Ustavni sud ukinuo je tu odredbu Statuta. Upravni postupak koji provode tijela državne uprave i druga tijela koja imaju javne ovlasti, u Republici Hrvatskoj uređen je Zakonom o općem upravnom postupku ("Narodne novine", broj 53/91) te drugim posebnim zakonima, ako je tim zakonima propisan poseban postupak u pojedinim upravnim oblastima (članci 1, 2 i 3. Zakona o općem upravnom postupku).

Županija nema ni ustavnih, a za sada niti zakonskih ovlasti "oblikovati" upravni postupak. Ona ga provodi u rješavanju poslova iz svoga djelokruga suglasno s Ustavom i zakonima Republike Hrvatske.

7. Odredbama članka 18. Statuta utvrđeno je da tijela središnje državne uprave mogu u vršenju poslova iz svoga djelokruga koristiti županijske odjele iz članka 17. Statuta uz prethodni pismeni sporazum sa županom te da se troškovi obavljanja tih poslova podmiruju iz državnog proračuna.

Podnositelj zahtjeva samtra da su ove odredbe nesuglasne s odredbama članka 88. Ustava i članka 2. Zakona o sustavu državne uprave stoga što uređivanje odnosa tijela državne uprave i jedinica lokalne samouprave i uprave ne može biti predmet uređivanja statuta županije.

Nisu osnovani navodi podnositelja zahtjeva kada se poziva na odredbu članka 88. Ustava. Naime, u članku 88. stavak 1. Ustava dana je Vladi Republike Hrvatske ovlast da naredbama uređuje pojedina pitanja iz djelokruga Zastupničkog doma Sabora Republike Hrvatske. Ta se odredba Ustava ne odnosi na propis članka 18. Statuta.

Ustavni sud ukinuo je odredbu članka 18. stavak 1. Statuta, jer je utvrdio da nije u suglasnosti sa Zakonom o sustavu državne uprave. Uređivanje odnosa tijela državne uprave i jedinice lokalne uprave i samouprave nije, prema važećim zakonima, predmet uređivanja u statutu županije.

Što se tiče stavka 2. ovoga članka, nije sporno da se troškovi obavljanja poslova državne uprave koji su preneseni na tijela lokalnih jedinica, podmiruju iz državnog proračuna (stavak 2. članka 16. Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi). Međutim, kako je stavak 1. članka 18. Statuta ocijenjen kao neustavan i nezakonit, ukinut je i stavak 2. toga članka, jer je sadržajno izravno vezan na stavak 1. toga članka.

8. Ustavni sud je ukinuo odredbu članka 23. Statuta, koja glasi: "Županija Istarska priznaje i štiti istrijanstvo kao izraz istarskog plurietnosa".

Podnositelj zahtjeva osporava ustavnost ove odredbe, jer smatra da samo Ustav može propisivati zaštitu ljudskih prava i sloboda, kao i manjinskih prava u njihovom sklopu. Nadalje, smatra da je Županija Istarska takvom odredbom prekoračila okvire sadržaja statuta županije, kako ih određuje članak 7. Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi.

Zahtjev je i u ovome dijelu osnovan. Prema izvorišnim osnovama Ustava, Republika Hrvatska ustanovljuje se kao nacionalna država hrvatskog naroda i država pripadnika inih naroda i manjina, koji su njezini državljani: Srba, Muslimana, Slovenaca, Čeha, Slovaka, Talijana, Mađara, Židova i drugih, kojima se jamči ravnopravnost s građanima hrvatske narodnosti i ostvarivanje nacionalnih prava u skladu s demokratskim normama OUN i zemalja slobodnoga svijeta (Izvorišne osnove stavak 3.). Ustav Republike Hrvatske u članku 15. jamči ravnopravnost i slobodu izražavanja narodnosne pripadnosti pripadnicima svih naroda i manjina. Ta se ustavna jamstva ne mogu drugim propisima uređivati na drugačiji način, ni sužavati, a niti proširivati.

Kada se člankom 23. Statuta utvrđuje pravo na posebno priznanje i zaštitu istrijanstva, tada takva norma, kojom se posebno štiti regionalna pripadnost, nije u suglasnosti s naprijed navedenim ustavnim odredbama, a ni s člankom 14. Ustava, prema kojem građani Republike Hrvatske imaju sva prava i slobode, neovisno o njihovoj rasi, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovini, rođenju, naobrazbi, društvenom položaju ili drugim osobinama, time da su svi pred zakonom jednaki.

Prema odredbi članka 131. stavak 2. Ustava, područja županija određuju se zakonom tako da one budu izražaj i povijesnih čimbenika, no ni povijesni čimbenici ne mogu biti temelj statutarnog uređenja nesuglasnog Ustavu. Posebnim isticanjem i zaštitom istrijanstva u povoljniji položaj stavljaju se oni građani Županije Istarske koji su obuhvaćeni tim pojmom te se slijedom toga, u neravnopravni (ograničavajući) položaj stavljaju oni građani Županije Istarske koji tim pojmom nisu obuhvaćeni.

Posebna zaštita pojedinih kategorija građana kao i ograničavanje pojedinih ustavnih sloboda i prava, može se propisati samo Ustavom odnosno zakonom u skladu s Ustavom i to pod uvjetima utvrđenima Ustavom.

Stoga je navedena odredba članka 23. Statuta nesuglasna s Ustavom Republike Hrvatske, posebno s odredbama članaka 14, 15. i 16. Ustava.

9. Odredbama članka 28. Statuta propisano je da se o pitanjima iz samoupravnog djelokruga županije koja su od posebnog interesa za pripadnike talijanske nacionalne zajednice, jamči pravo na konsenzus Komisiji za pitanja i zaštitu prava autohtone talijanske nacionalne zajednice, kao stalnog radnog tijela Skupštine (stavak 1.); da ta Komisija ima predsjednika i četiri člana od kojih su većina vijećnici iz redova talijanske nacionalne zajednice (stavak 2.); da pravo inicijative i konsenzusa Komisije ima učinak skidanja točke s dnevnog reda (stavak 3), da pravo na konsenzus može koristiti i trećina članova Skupštine u slučaju kada smatraju da propis može promijeniti etnički sastav županije ili biti na štetu autohtonih grupa (stavak 4.) te da se primjena konsenzusa utvrđuje poslovníkom i drugim aktima Skupštine (stavak 5.).

Podnositelj zahtjeva smatra da su te odredbe Statuta nesuglasne s odredbama članka 24. i članka 26. Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi. Prema članku 24. stavak 1. toga Zakona, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluke većinom glasova ukoliko je na sjednici nazočna većina članova predstavničkog tijela. Člankom 26. istoga Zakona utvrđeno je da predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave osniva stalne ili povremene odbore i druga radna tijela u svrhu pripreme odluka iz njegovog djelokruga, čiji se sastav, broj članova, djelokrug i način rada utvrđuje poslovníkom odnosno posebnom odlukom o osnivanju radnog tijela.

Sud je ukinuo odredbe članka 28. Statuta, jer se njima uređuje rad županijske skupštine odnosno njenog radnog tijela nesuglasno sa zakonom. Način ostvarivanja prava na konsenzus o pitanjima iz samoupravnog djelokruga županije koja su od posebnog interesa za pripadnike talijanske manjine, može znatno utjecati na rad županijske skupštine i ostalih njenih tijela, njihovu djelotvornost i učinkovitost. Time se može zakočiti cjelokupni rad skupštine županije, a i onemogućuje se primjena većinskog načela iz članka 47. Statuta. Određivanje konsenzusa u radu i odlučivanju radnog tijela skupštine županije statutom, nema uporišta u zakonu niti Ustavu, a izravno je u nesuglasnosti s ustavnim načelom o jamstvu prava na lokalnu samoupravu (članak 128. stavak 1. Ustava), dakle i na ostvarivanje lokalne samouprave i putem predstavničkog tijela te samouprave.

10. Odredba članka 29. Statuta glasi: "Županija Istarska priznaje Talijansku uniju kao jedinog predstavnika pripadnika talijanske nacionalne zajednice".

Podnositelj zahtjeva osporava ustavnost ove odredbe u odnosu na odredbe članka 43. Ustava, kojima je građanima zajamčeno pravo na slobodno udruživanje te slobodno osnivanje političkih stranaka, sindikata i drugih udruga. Ciljevi udruživanja utvrđeni su u stavku 1, a ograničenja toga prava u stavku 2. članka 13. Ustava.

U svom odgovoru na zahtjev, Županija Istarska se pozvala na odredbe Osimskog sporazuma i Memoranduma, odredbe Ustava i Ustavnog zakona o ljudskim pravima, e druge međunarodne i domaće propise.

U točki 1. obrazloženja ove Odluke navedeno je da su međunarodni ugovori dio pravnog sustava Republike Hrvatske pod uvjetima utvrđenima člankom 134. Ustava. Memorandum o suglasnosti Republike Hrvatske, Republike Slovenije i Talijanske Republike o zaštiti talijanske manjine u Republici Hrvatskoj i Republici Sloveniji ne ispunjava te uvjete pa ne može biti temelj za donošenje županijskog statuta ili razrađivanje pojedinih statutarnih pitanja iz djelokruga županije.

Ne osporavajući obveze koje proistječu iz Osimskog sporazuma, kao i drugih akata, o čemu je pobliže obrazloženo u točki 1. obrazloženja ove Odluke, ni jedan od tih akata ne daje županiji pravo da statutom županije određuje tko će predstavljati u Republici Hrvatskoj talijansku nacionalnu manjinu.

Ostvarivanje i zaštita nacionalnih prava manjina u nadležnosti je Republike Hrvatske i ona to uređuje zakonima (članak 83. stavak 1. Ustava). Stoga je nesuglasno Ustavu i zakonu ta pitanja uređivati statutom županije. Prema članku 43. Ustava svim građanima Republike Hrvatske pa tako i građanima talijanske nacionalnosti, jamči se pravo na slobodno udruživanje radi zaštite njihovih probitaka ili zauzimanja za socijalna, gospodarska, politička, nacionalna, kulturna ili druga uvjerenja i ciljeve. Radi toga građani mogu slobodno osnivati političke stranke, sindikate i druge udruge, uključivati se u njih ili iz njih istupati. Stoga je u duhu općih načela međunarodnog prava i zajamčenih ustavnih prava i sloboda omogućiti pripadnicima naroda i manjina u Republici Hrvatskoj da sami slobodno izaberu svoga predstavnika odnosno odrede organizacijske oblike svojega djelovanja.

Ukidanjem članka 29. Statuta ne dovodi se u pitanje opstojnost i pravni subjektivitet Talijanske unije utemeljen i na njenom statutu, odnosno rješenju o upisu Talijanske unije u Registar društvenih organizacija Republike Hrvatske. Odredba je ukinuta samo stoga što se njome krši Ustav te ograničavaju zajamčena ustavna prava iz članka 43. Ustava svih hrvatskih građana talijanske nacionalnosti na cijelom državnom području Republike Hrvatske.

11. Ukinuta je kao nezakonita odredba stavka 1. članka 32. Statuta, kojom e Skupštini Županije Istarske daje poseban naziv: "Istarski Sabor - Dieta Istriana".

Podnositelj zahtjeva osporava zakonitost ove odredbe jer je prema članku 20. Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi, županijska skupština predstavničko tijelo županije.

Ustavni sud je ocijenio da je ukinuta odredba u nesuglasnosti s navedenom odredbom Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi stoga što svako drugo posebno imenovanje predstavničkog tijela županije izvan zakonskog određenja nije u nadležnosti županije.

12. U članku 42. Statuta utvrđeno je da članovi skupštine imaju pravo na zaštitu za izrečeno mišljenje i glasanje na sjednici skupštine ili njezinog radnog tijela.

Podnositelj zahtjeva osporio je zakonitost ove odredbe jer zakoni iz područja lokalne samouprave nisu utvrdili posebno pravo na zaštitu članovima županijskih skupština.

Ustav Republike Hrvatske u članku 75. uređuje pitanje zastupničkog imuniteta za zastupnike Sabora Republike Hrvatske. Zakon o lokalnoj samoupravi i upravi u članku 21. uredio je pitanja mandata, funkcije te prava i dužnosti članova predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave i uprave.

Osporenim člankom 42. Statuta uveden je svojevrsni imunitet članova županijske skupštine. To pravo oni nemaju ni po Ustavu niti zakonima Republike Hrvatske, a statutom županije ne mogu se utvrditi. Stoga je ta odredba ukinuta.

13. Ustavni sud je ukinuo odredbu članka 62. Statuta, kojom je detaljnije uređen način i postupak razrješenja župana Županije Istarske. Stavkom 1. utvrđeno je da županu prestaje dužnost kad ga razriješi skupština, a u slučaju da organ središnje državne uprave pokrene postupak razrješenja župana, skupština će ga razriješiti tek kad župan iskoristi sva pravna sredstva odnosno nakon pravomoćne odluke o povredi ustavnosti, zakonitosti ili nanošenju štete te nakon konačne odluke u slučaju sukoba nadležnosti u tom postupku - stavak 2. toga članka.

Podnositelj zahtjeva osporio je zakonitost ovih odredbi polazeći od odredbi Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi kojima je propisan način izbora i razrješenja župana.

Prema članku 53. točka 3. Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi, župana bira i razrješuje županijska skupština. Međutim, prema članku 84. istoga Zakona, župan je odgovoran Vladi Republike Hrvatske za ustavnost i zakonitost obavljanja poslova koji su u njegovu djelokrugu kao i za ustavnost i zakonitost akata i rada županijskog poglavarstva. Ako župan učestalo krši ustavnost ili zakonitost, Vlada ga može razriješiti.

Odredba stavka 1. članka 62. osporenog Statuta po svom je sadržaju i smislu isključiva i ne dopušta tumačenje da bilo tko drugi može razriješiti župana osim županijske skupštine, čime se izravno spriječava provedba postupka razriješenja župana na zakonom propisani način.

Nadalje, položaj, odgovornost i odnos župana prema središnjoj državnoj upravi, podrobnije je uređen Zakonom o sustavu državne uprave - članak 50. 55. 62. i 66. kao i druge odredbe toga Zakona.

Prema navedenim zakonskim odredbama, župan je dužnosnik Republike Hrvatske, odgovoran je Vladi Republike Hrvatske za svoj rad i Vlada Republike Hrvatske ga može razriješiti dužnosti.

Županijska skupština nema po Zakonu o lokalnoj samoupravi i upravi ovlasti uvjetovati razrješnje župana, u postupku koji je pokrenula Vlada Republike Hrvatske, rezultatom postupka za zaštitu prava odnosno pravomoćnom odlukom suda ili drugog državnog organa o županovoj povredi ustavnosti, zakonitosti ili nanošenju štete.

III. Ustavni sud je odbio zahtjev Vlade Republike Hrvatske da utvrdi neustavnost i nezakonitost odredbi Statuta kako slijedi:

1. U članku 5. Statuta utvrđeno je da županija ima grb, zastavu, svečanu pjesmu i dan županije, čiji izgled i uporabu će utvrditi skupština županije posebnom odlukom.

Podnositelj zahtjeva osporio je pravo županiji da propisuje dodatna obilježja županije, osim onih koja su utvrđena u članku 9. Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi.

Zakon o lokalnoj samoupravi i upravi propisao je da općina, grad i županija mogu, uz odobrenje organa središnje državne uprave nadležnog za poslove lokalne samouprave, imati svoj grb i zastavu - članak 9. stavak 1.

Osporena statutarna odredba je u suglasnosti s Ustavom i zakonom. Županijska obilježja kao što su svečana pjesma i dan županije, ulaze u samoupravni djelokrug županije i mogu se urediti statutom županije.

2. Odredbama članka 6. Statuta utvrđena su sjedišta u Županiji Istarskoj tako što je sjedište skupštine grad Pazin, a sjedište poglavarstva grad Pula.

Podnositelj zahtjeva osporio je zakonitost ovih odredbi u odnosu na odredbe članka 6. i 7. Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi jer se radi o pitanjima koja su uređena zakonom pa je stoga donositelj Statuta proširio svoje ovlasti.

Zakon o lokalnoj samoupravi i upravi odredio je (članak 6. stavak 1.), između ostalog, da se sjedište tijela jedinica lokalne samouprave i uprave uređuje posebnim zakonom, dok prema članku 2. stavak 2. Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, tijela jedinice lokalne samouprave mogu u skladu s njenim statutom stolovati i izvan njenog sjedišta. Ustavni sud je stoga ocijenio da ove odredbe nisu nesuglasne sa zakonom.

3. Županija Istarska u članku 9. Statuta utvrdila je pravo županije da uspostavlja suradnju s drugim lokalnim jedinicama i udruženjima odnosno surađuje i pristupa međunarodnim organizacijama i udruženjima regionalnih i lokalnih jedinica.

Zahtjevom je osporena zakonitost tih odredbi u dijelu koji se odnosi na međunarodnu suradnju županije.

Prema Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi ("Narodne novine", broj 117/93), jedinice lokalne samouprave pod uvjetima utvrđenima zakonom mogu surađivati s odgovarajućim lokalnim jedinicama drugih država (članak 2. stavak 1. toga Zakona). Iako je županija jedinica uprave i samouprave, a ne (isključivo) jedinica lokalne samouprave, nije nesuglasno s Ustavom da ona u okviru svojega samoupravnog djelokruga surađuje s drugim lokalnim jedinicama i udruženjima odnosno surađuje i pristupa međunarodnim organizacijama regionalnih i lokalnih jedinica i isto takvim udruženjima. Stoga su

odredbe članka 9. Statuta suglasne s navedenim Zakonom.

4. Zahtjevom je osporena i zakonitost odredbi točke 3. i točke 4. članka 12. Statuta. Odredbama članka 12. Statuta Županija Istarska je u osam točaka utvrdila poslove iz svoga samoupravnog djelokruga.

Podnositelj zahtjeva smatra da su točke 3. i 4. toga članka nezakonite, jer da bitno proširuju doseg i mijenjaju smisao odredbi članka 15. Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi.

Ustav Republike Hrvatske u članku 128. svojim je građanima zajamčio pravo na lokalnu samoupravu (stavak 1.); utvrdio opseg toga prava (stavak 2.) te utvrdio da se o lokalnoj samoupravi donosi zakon (stavak 3.).

Zakon o lokalnoj samoupravi i upravi u članku 12. utvrdio je da su općina, grad i županija samostalni u odlučivanju u poslovima iz svoga samoupravnog djelokruga u skladu s Ustavom i tim zakonom i podliježu samo nadzoru zakonitosti. U članku 15. istoga Zakona utvrđen je samoupravni djelokrug županije.

Uspoređujući navedene ustavne i zakonske odredbe s osporenim odredbama Statuta, Ustavni sud je ocijenio da nema osnovne sumnji u nesuglasnost istih s Ustavom i zakonom, jer su te odredbe suglasne s ustavnim i zakonskim odredbama o sadržaju prava na lokalnu samoupravu odnosno o samoupravnom djelokrugu županije.

5. Odredbama članka 13. i članka 14. Statuta utvrđena su područja u kojima županija donosi propise.

Podnositelj zahtjeva smatra da je tim odredbama županija utvrdila svoj djelokrug nesuglasno s Ustavom i zakonima koji su uredili djelokrug poslova županije. Pri tome se posebno ukazuje da je tim odredbama županija proširila svoje ovlasti u pogledu sadržaja statuta županije (članak 7. Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi).

Kao što je već navedeno u točki II/5. obrazloženja ove Odluke, Ustavni sud je u razmatranju osporenih odredbi Statuta pošao od odredbi zakona kojima je uređen samoupravni djelokrug županije.

Prema članku 12. Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi, županije su samostalne u odlučivanju u poslovima iz svoga samoupravnog djelokruga, o čemu pobliže odredbe sadržava već navedeni Zakon o određivanju poslova iz samoupravnog djelokruga jedinica lokalne samouprave i uprave i drugi zakoni kojima se uređuju pojedine upravne oblasti. Tim Zakonima utvrđena su samoupravna područja, kao što su gospodarstvo, pomorstvo i promet, prostorno uređenje i zaštita okoliša, stambeno - komunalna djelatnost, kultura i šport, imovinsko - pravni odnosi, opća uprava i dr. te je ujedno određeno tko te poslove obavlja. Navedeno je i to da poslove koji nisu utvrđeni kao poslovi iz samoupravnog djelokruga tijela jedinica lokalne samouprave i uprave, obavljaju upravni odjeli tih jedinica kao poslove državne uprave.

Slijedom navedenog, odredbe članka 13. i 14. osporenog Statuta, osim točke 9. članka 13. Statuta, koja je ukinuta (točka II/5. obrazloženja ove Odluke), nisu nesuglasne s Ustavom i zakonom.

Pitanje održavanja referenduma iz točke 4. članka 13. Statuta, što je također posebno osporeno u zahtjevu, Ustavni sud je pobliže obradio u okviru ocjene članka 46. Statuta (točka III/12. obrazloženja ove Odluke).

6. Odbijen je zahtjev u odnosu na članak 16. Statuta, kojim je utvrđeno da se područje i sjedište županije može mijenjati i da pravo inicijative za promjenu područja ima županijska skupština po prethodno pribavljenom mišljenju predstavničkih tijela općina i gradova ili građana Istre.

Prema članku 131. stavak 2. Ustava, područja županija određuju se zakonom, a taj zakon je, kao što je već rečeno, Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj.

Prema članku 9. toga Zakona, inicijativa za promjenu područja županije, grada ili općine utvrđene tim Zakonom mogu dati predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave, dakle i predstavničko tijelo županije, po prethodno pribavljenom mišljenju stanovništva na području za koje se promjena traži. Prema članku 11. istoga Zakona, o prijedlozima za promjenu područja jedinice lokalne samouprave iz članka 9. odlučuje Zastupnički dom Sabora Republike Hrvatske. Stoga je osporena odredba u suglasnosti s Ustavom i zakonom.

7. Odredbom stavka 1. članka 20. statuta utvrđeno je da se sjedišta odjela, odsjeka i službi određuju propisima skupštine koji jamče zastupljenost gradovima i općinama na području županije.

Podnositelj zahtjeva osporio je zakonitost tih odredbi polazeći od odredbe stavka 1. članka 6. Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi, koji je utvrdio da se sjedište tijela općine, grada i županije uređuje posebnim zakonom.

Kako je Zakonom o područjima županija, gradova i općina određeno da tijela jedinica lokalne samouprave mogu u skladu sa statutom stolovati i izvan njenog sjedišta (članak 2. stavak 2.), nije u nesuglasnosti s navedenim zakonima određivanje sjedišta unutarnjih ustrojstvenih jedinica županijskih tijela u statutu županije.

8. Odredbom stavka 4. članka 21. Statuta utvrđeno je da županija određuje zaštitni znak i propisuje njegovu uporabu.

Podnositelj zahtjeva smatra da je ova odredba nesuglasna sa Zakonom o industrijskom vlasništvu ("Narodne novine", br. 53/91 i 19/92). O kojim se konkretno odredbama toga Zakona radi, u zahtjevu nije posebno navedeno.

Ni u tom dijelu zahtjev nije osnovan.

Županija može radi očuvanja i zaštite svojih osobitosti utvrditi zaštitni znak županije kao znak svoga razlikovanja i raspoznavanja. Stoga je osporena odredba u suglasnosti s navedenim Zakonom.

9. Osporena je ustavnost i zakonitost članka 22. Statuta, koji je utvrdio da županija štiti od svake djelatnosti koja može ugroziti plurikulturene i plurietničke osobitosti Istre.

Podnositelj zahtjeva smatra da je tim odredbama Županija Istarska proširila zakonom određen okvir sadržaja statuta županije, jer samo Republika Hrvatska može propisivati zaštitu ljudskih prava i sloboda, uključivo i prava manjina.

O granicama ovlaštenja županije u uređenju ove materije rečeno je u obrazloženju ove Odluke pod točkom II/8. Tome nije suprotna zaštita od svake djelatnosti koja može ugroziti plurikulturene i plurietničke osobitosti Istre. Stoga osporena odredba članka 22. Statuta nije nesuglasna s Ustavom i zakonom.

10. Podnositelj zahtjeva osporio je ustavnost i zakonitost odredbi članka 25. Statuta, posebno u dijelu kojim se zajamčuje pripadnicima talijanske nacionalne zajednice pravo na sveučilišno obrazovanje na vlastitom jeziku prema posebnim programima.

Prema zakonima Republike Hrvatske iz oblasti odgoja i obrazovanja, nastava u osnovnim i srednjim školama te na visokim učilištima, izvodi se na hrvatskom jeziku, dok se nastava, odnosno obrazovanje pripadnika etničkih i nacionalnih zajednica ili manjina, ostvaruje u skladu s odredbama Ustavnog zakona o ljudskim pravima.

Odredbe o tome sadržane su u članku 27. Zakona o osnovnom školstvu ("Narodne novine", broj 59/90, 26/93 i 27/93), u člancima 4. i 5. Zakona o srednjem školstvu ("Narodne novine", broj 19/92, 26/93 i 27/93) te članku 6. stavak 1. Zakona o visokim učilištima ("Narodne novine", broj 96/93 i 34/94).

Ustavni zakon o ljudskim pravima, u okviru zakonske razradbe Ustavom zajamčene kulturne autonomije, posebno poglavlje posvetio je odgoju i obrazovanju (članak 14. do 17.). Kako se prema tim odredbama, posebno odredbi članka 14. toga Ustavnog zakona, odgoj i obrazovanje manjina u Republici Hrvatskoj obavlja na njihovu jeziku i pismu i prema posebnim programima, to odredbe članka 25. Statuta nisu nesuglasne s Ustavom i zakonima.

11. Zahtjevom je osporena ustavnost članka 30. Statuta, prema kojoj županija potiče uvjete za ostvarivanje slobodnog povrata i stjecanje punopravnog statusa građana svih istarskih iseljenika te promiče njihove veze s rodnim krajem.

Podnositelj zahtjeva smatra da su ove odredbe neustavne stoga što se samo Ustavom i zakonima mogu utvrđivati, ograničavati ili štiti slobode i prava čovjeka i građanina i to jednako za sve građane bez obzira na području koje lokalne jedinice prebivaju.

Osporenim odredbom Statuta ne dovode se u pitanje zajamčena ustavna prava i ustavnopravna zaštita državljana Republike Hrvatske ni pripadnika hrvatskog naroda izvan svoje domovine.

12. Odredbama članka 46. Statuta propisano je da se donošenje i opozivanje propisa iz samoupravnog djelokruga Županije Istarske podvrgava referendumu ako to zatraži najmanje pet tisuća birača ili polovica općinskih i gradskih vijeća županije (stavak 1.); da referendumu ne podliježu propisi u svezi s porezom i proračunom županije (stavak 2.); da pravo glasa na referendumu imaju svi birači županije (stavak 3.) te da se referendum provodi u skladu s odlukom o raspisivanju referenduma skupštine županije (stavak 4.).

Podnositelj zahtjeva osporava zakonitost tih odredbi. Smatra ih nesuglasnima članku 17. Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi, prema kojem se referendum može raspisati i održati samo na razini općina i gradova.

Prema Zakonu o lokalnoj samoupravi i upravi (članak 7. stavak 2. i članak 17. stavak 1.), pravo raspisivanja referenduma imaju općinsko i gradsko vijeće, na kojem odlučuju građani općina ili gradova.

Međutim, kako je prema članku 1. stavak 3. Ustava, referendum oblik neposrednog odlučivanja naroda u ostvarivanju vlasti, to i županija može u okviru svojega samoupravnog djelokruga odrediti održavanje referenduma, iako u zakonu nije izrijekom utvrđeno pravo županije na raspisivanje referenduma. To znači da se izravno odlučivanje građana županije može ostvariti i putem županijskog referenduma, a što je osporenim člankom i utvrđeno. Dakako, pravo skupštine županije na raspisivanje referenduma odnosi se samo na ona pitanja koja spadaju u samoupravni djelokrug županije. Upravo je to odredbom članka 46. Statuta i propisano.

Zbog navedenog, Sud je ocijenio da nisu nesuglasne s Ustavom i zakonom odredbe članka 46. Statuta, kao niti odredbe članka 13. točka 4. Statuta.

13. Osporena je zakonitost odredbe članka 55. Statuta, prema kojoj član poglavarstva ne može istovremeno biti i član državnog predstavničkog, izvršnog ili sudbenog tijela te predstavničkog ili izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave.

Podnositelj zahtjeva smatra da je ta statutarna odredba nesuglasna s odredbom članka 6. stavak 2. Zakona o izboru članova predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave i uprave ("Narodne novine", broj 90/92), jer se samo zakonom može propisati nespojivost (inkompatibilnost) vršenja dužnosti člana predstavničkog tijela jedinica lokalne samouprave s nekom drugom dužnošću.

Prema članku 35. Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi, poglavarstvo jedinice lokalne samouprave nije predstavničko tijelo te jedinice, već izvršno tijelo, koje kao općinsko, gradsko ili županijsko poglavarstvo obavlja izvršne poslove lokalne samouprave i poslove državne uprave koji su mu povjereni zakonom.

Budući da predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave po Zakonu o lokalnoj samoupravi i upravi, bira članove poglavarstva, statutom utvrđuje njihov broj i njemu je poglavarstvo odgovorno za svoj rad (članak 37. i 39.), tada to isto predstavničko tijelo može svojim statutom utvrditi slučajeve nespojivosti vršenja dužnosti poglavarstva jedinice lokalne samouprave s obnašanjem neke druge dužnosti.

14. Odredbama članka 57. Statuta utvrđen je postupak izbora župana i podžupana Županije Istarske.

Podnositelj zahtjeva smatra da su te odredbe nepotpune i nesuglasne s odredbama Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi, kojima je propisan način izbora i razrješenja župana.

Člankom 31. stavak 1. Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi utvrđeno je da župana bira županijska skupština većinom glasova svih članova na način i po postupku utvrđenom poslovníkom skupštine u skladu sa županijskim statutom. Odredbu o tome sadržava i članak 53. točka 3. istoga Zakona.

Osporene odredbe Statuta nisu nesuglasne s navedenim zakonskim odredbama.

Osporena norma nepotpuna je, ali ne i nezakonita, stoga što osim županijske skupštine, župana može razriješiti i Vlada Republike Hrvatske (članak 84. stavak 3. Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi). I Zakon o sustavu državne uprave također sadrži odredbe o razrješenju čelnika tijela jedinica lokalne samouprave i uprave (članak 62. i 66.)

15. Odbijen je zahtjev u dijelu u kojem se tvrdi da je nezakonita odredba članka 65. Statuta, kojom je utvrđeno da se sredstva za vršenje djelatnosti odjela osiguravaju u županijskom proračunu ili iz drugih izvora. Nezakonitost te odredbe podnositelj zahtjeva temelji na odredbama Zakona o financiranju jedinica lokalne samouprave i uprave (članci: 2, 4, 49 i 50.).

Navedenim Zakonom uređeni su izvori sredstava i financiranje poslova iz samoupravnog djelokruga jedinica lokalne samouprave i uprave. Prema stavku 1. članka 2. toga Zakona, jedinice lokalne samouprave i uprave za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga sredstava osiguravaju u svojem proračunu, dok se prema stavku 1. članka 51. istoga Zakona, za poslove državne uprave koji se obavljaju u tim jedinicama, sredstva osiguravaju u državnom proračunu.

Članak 4. istoga Zakona utvrđuje vlastite izvore sredstava županije, a članci 49. i 50. Zakona uređuju pitanje dotacija iz državnog proračuna.

Sud je ocijenio da odredba članka 65. Statuta nije u nesuglasnosti sa zakonom. To stoga što županija može u svom statutu predvidjeti, osim onih koje je predvidio i odredio zakon, i druge izvore svojih prihoda.

16. Zahtjevom je osporena ustavnost i zakonitost odredbi članka 66. Statuta, kojima je utvrđeno da se za poslove državne uprave u županiji zakonom mogu osnivati posebni uredi, čije ustrojstvo i djelokrug se uređuje zakonom, a sredstva za njihov rad se podmiruju iz državnog proračuna.

Podnositelj zahtjeva smatra da su te odredbe nesuglasne s člankom 88. Ustava i člankom 2. Zakona o sustavu državne uprave stoga što uređuju način obavljanja poslova državne uprave, a što ne može biti predmet uređivanja statuta županije, već zakona.

Odredba članka 88. Ustava ne odnosi se na propis članka 66. Statuta. O sadržaju članka 88. Ustava (stavak 1.) već je rečeno u točki II/7. obrazloženja ove Odluke.

U članku 2. Zakona o sustavu državne uprave propisano je da poslove državne uprave obavljaju tijela državne uprave te da se posebnim zakonom određeni poslovi državne uprave mogu prenijeti tijelima jedinica lokalne samouprave i uprave ili drugim pravnim osobama koje na temelju zakona imaju javne ovlasti.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga jedinica lokalne samouprave i uprave, kao i poslova državne uprave u tim jedinicama, po Zakonu o lokalnoj samoupravi i upravi, mogu se osnivati upravna tijela, a to su upravni odjeli i službe jedinica lokalne samouprave i uprave. Odredbama članka 56a, 56b i 56c toga Zakona pobliže su uređeni način financiranja, ustrojstvo, prava i obveze djelatnika tih upravnih tijela.

Prema odredbama članka 16. stavak 2. Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi te članka 51. stavak 1. Zakona o financiranju jedinica lokalne samouprave i uprave, za poslove državne uprave koji se obavljaju u tim jedinicama, sredstva se osiguravaju u državnom proračunu.

Slijedom navedenog, odredbe članka 66. Statuta nisu u nesuglasnosti s Ustavom i zakonom.

17. Točkom 8. stavka 3. članka 69. Statuta propisano je da novčane kazne i oduzeta imovinska korist čine prihod županije.

Podnositelj zahtjeva smatra da su ove odredbe nesuglasne sa zakonom stoga što se samo zakonom mogu utvrditi kako prihodi državnog proračuna, tako i prihodi proračuna lokalnih jedinica.

Zakonom o financiranju jedinica lokalne samouprave i uprave utvrđeni su izvori sredstava tih jedinica. Člankom 3. toga Zakona utvrđeno je da jedinica lokalne samouprave i uprave stječe prihode iz vlastitih izvora, od zajedničkih poreza i od dotacija iz državnog i županijskog proračuna. Odredbama članka 4. istoga Zakona utvrđeni su prihodi županije iz vlastitih izvora. Tako su pod točkom 3. toga članka kao vlastiti izvor sredstava županije navedene novčane kazne i oduzeta imovinska korist za prekršaje koje sama propiše. Stoga odredba članka 69 stavak 3. točka 8. Statuta nije nesuglasna sa zakonom.

18. U članku 73. Statuta utvrđeno je da radna tijela županijske skupštine donose zaključke, preporuke i rješenja.

Podnositelj zahtjeva smatra da je ova odredba protivna članku 26. stavak 1. Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi, koji propisuje da radna tijela predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave mogu samo pripremati odluke iz djelokruga predstavničkog tijela.

Ustavni sud nije ukinuo osporenu odredbu. Županijska skupština prema stavku 2. članku 26. Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi utvrđuje, između ostalog, djelokrug i način rada svojih radnih tijela. Ovlast tih radnih tijela za donošenje akata kao što su zaključci, preporuke ili rješenja, mora imati temelje u posebnim propisima pa je pod tom pretpostavkom osporena odredba suglasna sa zakonom.

IV. U raspravi je isticano i stajalište da je zbog broja (18) i pravne naravi odredaba koje se ukidaju, potrebno ukinuti statut u cjelini. Pažljivo ocijenivši sve okolnosti, Ustavni sud nije prihvatio takvo stajalište, posebno naglašavajući da odredbe Statuta, koje nisu nesuglasne s Ustavom i koje ostaju na snazi, čine u osnovi upravo onaj sadržaj statuta županije kojim se, u smislu članak 7. stavka 3. Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi, podrobnije uređuje, u skladu sa zakonom, unutarnji ustroj i način rada tijela županije.

Slijedom izloženoga, Ustavni sud je na temelju članka 126 stavak 2 Ustava i članka 22. stavak 1. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 13/91) odlučio kao u izreci pod točkama I, II, i III., uz utvrđenje iz točke IV.

Odluka o objavi (točka V. izreke) temelji se na odredbi članka 20. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Broj: U-II-433/1994
Zagreb, 02. veljače 1995.

PREDSJEDNIK USTAVNOG SUDA
REPUBLIKE HRVATSKE
Jadranko Crnić, v.r.

62

Na osnovi članka 53. Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi (Narodne novine br. 90/92, 94/93 i 117/93.), Skupština Županije Istarske na sjednici održanoj dana 5. prosinca 1994. godine, donosi

ODLUKU o osiguranju sredstava za gradnju VSI - Vodovoda Butoniga I faza u 1995. godini

Članak 1.

Predmet ove Odluke je osiguranje dijela sredstava za gradnju VSI - Vodovoda Butoniga I faza u 1995. godini, koja će se kao vlastito učešće Poduzeća prikupiti na području djelovanja VOP "Istarski vodovod" Buzet i JP "Vodovod" Pula.

Članak 2.

Sredstva za gradnju VSI - Vodovoda Butoniga I faza, iz članka 1. ove Odluke, osiguravaju se prikupljanjem naknade od potrošača koji su priključeni na javnu vodoopskrbnu mrežu VOP "Istarski vodovod" Buzet i JP "Vodovod" Pula, na način da se na svaki prodani kubik vode obračunava:

1. 0,25 DEM u protuvrijednosti kuna za domaćinsku potrošnju
2. 0,50 DEM u protuvrijednosti kuna za ostalu potrošnju.

Obvezuju se VOP "Istarski vodovod" Buzet i JP "Vodovod" Pula da iznose naknade iz prethodnog stavka ugrade u račune za isporučenu vodu potrošačima, po srednjem tečaju NBH zadnjeg dana u mjesecu za koji se fakturira.

Članak 3.

VOP "Istarski vodovod" Buzet i JP "Vodovod" Pula dužni su prikupljene iznose naknade iz članka 2. ove Odluke odmah doznačiti u korist računa "VSI - Vodovod Butoniga" d.o.o. Buzet.

Postupak doznačivanja naknade i troškove prikupljanja sredstava vodovodi će regulirati ugovorom.

Članak 4.

Sredstva ostvarena od naknade iz članka 2. ove Odluke "VSI - Vodovod Butoniga" d.o.o. Buzet koristit će isključivo za gradnju objekata VSI - Vodovoda Butoniga I faza, prema dinamici gradnje za 1995. godinu, koju na prijedlog Upravnog odbora Poduzeća, utvrđuje Poglavarstvo Županije Istarske.

Članak 5.

Županija Istarska preuzima obvezu da će u 1996, 1997 i 1998. godini, svojom odlukom, osigurati sredstva za gradnju VSI - Vodovoda Butoniga I faza najmanje u visini iznosa iz članka 2. ove Odluke.

Članak 6.

Danom početka primjene ove Odluke prestaje važiti Odluka o osiguranju sredstava za gradnju VSI - Vodovoda Butoniga I faza u 1994. godini, Klasa: 325-01/94-01/10 od 30. ožujka 1994. godine.

Članak 7.

Ova Odluka stupa na snagu 8 dana od dana donošenja, objavit će se u Službenim novinama Županije Istarske, a primjenjuje se od 1. siječnja 1995.

Klasa: 325-01/94-01-44
Pazin, 5.12.1994.

SKUPŠTINA ŽUPANIJE ISTARSKJE
Predsjednik Skupštine Županije Istarske
Damir Kajin, v.r.

63**3**

Na temelju članka 58 Zakona o financiranju jedinica lokalne samouprave i uprave (N.N. 117/93) i članka 10 Odluke o privremenom ustrojstvu Županije istarske (od 16. travnja 1993. godine) Skupština županije Istarske na sjednici održanoj dana 29. 12. 1994. donosi

ODLUKU
o privremenom financiranju Županije Istarske u prvom tromjesečju 1995. godine

I.
OPĆI DIO ODLUKE

Članak 1.

Javne potrebe Županije Istarske u prvom tromjesečju 1995. godine privremeno će se financirati u svoti od 5.730.000,00 Kn.

Sredstva iz stavka 1 ovog članka sadrže:

- raspoređene prihode od 5.399.000 kn
- neraspoređene prihode
(tekuća rezerva proračuna) 331.000,00 Kn

Članak 2.

Prihodi i rashodi po grupama utvrđuju se u bilanci prihoda i raspoređuju u Bilanci rashoda za prvo tromjesečje 1995. godine, kako slijedi:

BILANCA
*prihoda i rashoda odluke o privremenom financiranju Županije Istarske
za razdoblje prvog tromjesečja 1995. godine*

A. PRIHODI

R. broj	PRIHODI PO IZVORIMA I VRSTAMA	SVOTA
	I UDIO ZAJEDNIČKIH POREZA	
1.1.	Porez na dohodak (5%)	4.300.000,00
1.2.	Porez na dobit (10%)	3.900.000,00
		400.000,00

	II VLASTITI IZVORI	1.430.000,00
2.0	Županijski porezi	960.000,00
2.1.	Porez na nasljedstva i darove	400.000,00
2.2.	Porez na cestovna motorna vozila	500.000,00
2.3.	Porez plovne objekte	10.000,00
2.4.	Porez na priređivanje zabavnih i športskih priredaba	50.000,00
3.0.	OSTALI VLASTITI IZVORI	470.000,00
3.1.	Prihodi od vlastite imovine	-
3.2.	Upravne pristojbe	340.000,00
3.3.	Novčane kazne	30.000,00
3.4.	Drugi prihodi	100.000,00
	UKUPNO PRIHODI	5.730.000,00

B. RASHODI

KONTO	OPIS KONTA	SVOTA
400	Sredstva za plaće djelatnika	960.000,00
401	Sredstva za materijalne troškove	653.000,00
4010	Sredstva za topli obrok, prijevoz i zajedničku potrošnju djelatnika	60.000,00
40	SREDSTVA ZA RAD UPRAVNIH TIJELA I SLUŽBI ŽUPANIJE	1.673.000,00
415	Sredstva za nabavu opreme i investicije	400.000,00
418	Sredstva za posebne namjene	1.921.000,00
41	SREDSTVA ZA POSEBNE I DRUGE NAMJENE	2.321.000,00
433	Sredstva za sanaciju pojedinih segmenata poslovanja	125.000,00
43	SREDSTVA ZA INTERVENCIJE U GOSPODARSTVU	125.000,00
450	Sredstva za društvene djelatnosti	710.000,00
456	Sredstva za zdravstvo i socijalnu skrb	510.000,00
45	SREDSTVA ZA DRUŠTVENE DJELATNOSTI	1.220.000,00
461	Sredstva za političke stranke	60.000,00
46	SREDSTVA ZA DRUGE JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE	60.000,00
488	Drugi rashodi - tekuća rezerva	331.000,00
48	DRUGI RASHODI	331.000,00
	UKUPNO RASHODI	5.730.000,00

II. POSEBAN DIO ODLUKE

Članak 3.

Rashodi u svoti od 5.730.000,00 Kn, raspoređuju se po nositeljima, korisnicima i potanjim namjenama u Posebnom dijelu Odluke kako slijedi:

**RAZDJEL 1
STRUČNA SLUŽBA SKUPŠTINE I POGLAVARSTVA**

POZICIJA	KONTO	OPIS KONTA	SVOTA
1	401	Sredstva za materijalne troškove	400.000,00
	40	SREDSTVA ZA RAD UPRAVNIH TIJELA I SLUŽBI ŽUPANIJE	400.000,00
2	415	Troškovi nabave opreme	300.000,00
3	415	Troškovi investicionog održavanja zgrada i opreme	100.000,00
4	418	Naknada vijećnicima i radnim tijelima vijeća	100.000,00
5	418	Štampanje i objava materijala	7.000,00
6	418	Troškovi prijema i uzvratnih posjeta	25.000,00
7	418	Sredstva za izradu pečata, grba i znamenja	4.000,00
8	418	Troškovi pokroviteljstva i sponzorstva	60.000,00
	41	SREDSTVA ZA POSEBNE I DRUGE NAMJENE ZA RAD UPRAVE	596.000,00
		UKUPNO RAZDJEL 1	996.000,00

**RAZDJEL 2
ODJEL ZA RAZVOJ LOKALNE SAMOUPRAVE I UPRAVE**

POZICIJA	KONTO	OPIS KONTA	SVOTA
9	401	Sredstva za materijalne troškove	30.000,00
	40	SREDSTVA ZA RAD UPRAVNIH TIJELA I SLUŽBI ŽUPANIJE	30.000,00
10	418	Sredstva za razvoj lokalne samouprave i uprave	70.000,00
	41	SREDSTVA ZA POSEBNE I DRUGE NAMJENE	70.000,00
11	461	Sredstva za političke stranke	60.000,00
	46	SREDSTVA ZA POLITIČKE STRANKE	60.000,00
		UKUPNO RAZDJEL 2	160.000,00

**RAZDJEL 3
ODJEL ZA FINACIJE I PRORAČUN**

POZICIJA	KONTO	OPIS KONTA	SVOTA
12	400	Sredstva za plaće djelatnika	960.000,00
13	401	Sredstva za materijalne troškove	55.000,00
14	4010	Sredstva za topli obrok, prijevoz djelatnika, i zajedničku potrošnju	60.000,00
	40	SREDSTVA ZA RAD UPRAVNIH TIJELA I SLUŽBI ŽUPANIJE	1.075.000,00

POZICIJA	KONTO	OPIS KONTA	SVOTA
15	418	Troškovi izvršenja proračuna	25.000,00
	41	SREDSTVA ZA POSEBNE I DRUGE NAMJENE	25.000,00
16	488	Drugi rashodi-tekuća rezerva poglavarstva	201.000,00
17	4881	Drugi rashodi-tekuća rezerva predsjednik poglavarstva	130.000,00
	48	DRUGI RASHODI	331.000,00
		UKUPNO RAZDJEL 3	1.431.000,00

RAZDJEL 4
ODJEL ZA GOSPODARSTVO

POZICIJA	KONTO	OPIS KONTA	SVOTA
18	401	Sredstva za materijalne troškove	20.000,00
	40	SREDSTVA ZA RAD UPRAVNIH TIJELA I SLUŽBI ŽUPANIJE	20.000,00
19	418	Sredstva za studije elaborate i razvojne programe	40.000,00
	41	SREDSTVA ZA POSEBNE I DRUGE NAMJENE	40.000,00
20	433	Intervencije za sanaciju pojedinih segmenata poslovanja	125.000,00
	43	SREDSTVA ZA INTERVENCIJE	125.000,00
		UKUPNO RAZDJEL 4	185.000,00

RAZDJEL 5
ODJEL ZA TURIZAM

POZICIJA	KONTO	OPIS KONTA	SVOTA
21	401	Sredstva za materijalne troškove	25.000,00
	40	SREDSTVA ZA RAD UPRAVNIH TIJELA I SLUŽBI ŽUPANIJE	25.000,00
22	418	Sredstva za realizaciju programa u turizmu	130.000,00
	41	SREDSTVA ZA POSEBNE I DRUGE NAMJENE	130.000,00
		UKUPNO RAZDJEL 5	155.000,00

RAZDJEL 6

ODJEL ZA PROSTORNO PLANIRANJE, GRADITELJSTVO I ZAŠTITU OKOLIŠA

POZICIJA	KONTO	OPIS KONTA	SVOTA
23	401	Sredstva za materijalne troškove	25.000,00
	40	SREDSTVA ZA RAD UPRAVNIH TIJELA I ŽUPANIJE	25.000,00
24	418	Izrada strateškog akcionog plana	25.000,00
25	418	Izrada prostorno-urbanističke i tehnološke osnove - analize postojećih podataka i procjene utjecaja antropogenih faktora	50.000,00
26	418	Izrada prirodne osnove-analize postojećih podataka i procjene utjecaja značajnijih zagađivača na sve medije	75.000,00
27	418	Izrada sintetske baze postojećih prostornih planova (elaborati + informatič. baze)	15.000,00
28	418	Izrada elaborata smjernica za izradu prostornog plana županije	25.000,00
29	418	Izrada elaborata i postupka verifikacije prostornog plana županije	25.000,00
30	418	Plan područja Punta-Korente Barbariga	7.500,00
31	418	Plan područja Limske Drage	7.500,00
32	418	Plan slivnog područja Butonega	7.500,00
33	418	Sredstva za upravni postupak	1.000,00
34	418	Sredstva za neupravni postupak	1.500,00
35	418	Osnovna topografska i katastarska dokumentacija	1.000,00
36	418	Troškovi nabavke stručne literature i obaveznih izdanja	1.000,00
	41	SREDSTVA ZA POSEBNE I DRUGE NAMJENE	242.000,00
		UKUPNO RAZDJEL 6	267.000,00

RAZDJEL 7

ODJEL ZA POLJOPRIVREDU, ŠUMARSTVO, LOVSTVO, RIBOLOV I VODOPRIVREDU

POZICIJA	KONTO	OPIS KONTA	SVOTA
37	401	Sredstva za materijalne troškove	30.000,00
	40	SREDSTVA ZA RAD UPRAVNIH TIJELA I SLUŽBI ŽUPANIJE	30.000,00

POZICIJA	KONTO	OPIS KONTA	SVOTA
38	418	Sredstva za poljoprivrednu službu	140.000,00
39	418	Sredstva za program "Agro Padove"	18.000,00
40	418	Priprema za realizaciju FAO programa	10.000,00
41	418	Dugoročni program razvoja poljoprivrede do 2010	55.000,00
42	418	Zaštita Istarskog Podolca	18.000,00
43	418	Izložba vina Poreč (VINISTRA)	32.000,00
44	418	Otvaranje vinskih cesta Buje - Pazin - Buzet	28.000,00
45	418	Inicijalna sredstva za osnivanje visoke polj. škole	42.000,00
46	418	Sredstva za srednj. polj. školu	11.000,00
47	418	Poboljšanje materijalne osnove instituta za poljoprivredu Poreč	
		Stimuliranje pojedinih poljoprivrednih proizvodnji	50.000,00
48	418	Poticajna sredstva za razvoj malih poljoprivrednih	90.000,00
49	418	gospodarstava	
		Popularizacija i poticanje programa na terenu	10.000,00
50	418	Izgradnja sustava protugradne obrane	10.000,00
51	418		14.000,00
		Ostali programi	
52	418		25.000,00
		SREDSTVA ZA POSEBNE I DRUGE NAMJENE	
	41		553.000,00
		UKUPNO RAZDJEL 7	583.000,00

RAZDJEL 8

ODJEL ZA ZDRAVSTVO, SOCIJALNU SKRB I RAD

POZICIJA	KONTO	OPIS KONTA	SVOTA
53	401	Sredstva za materijalne troškove	18.000,00
	40	SREDSTVA ZA RAD UPRAVNIH TIJELA I SLUŽBI ŽUPANIJE	18.000,00
54	456	Sredstva za zaštitu okoliša	100.000,00
55	456	Sredstva za aktivnosti civilne zaštite	25.000,00
56	456	Sredstva za realizaciju programa javnih potreba u oblasti zdravstva	160.000,00
57	456	Troškovi mrtvozorstva	100.000,00
58	456	Sredstva za zdravstveno neosigurane osobe	125.000,00
	45	SREDSTVA ZA DRUŠTVENE DJELATNOSTI	510.000,00
		UKUPNO RAZDJEL 8	528.000,00

RAZDJEL 9
ODJEL ZA PROSVJETU I KULTURU

POZICIJA	KONTO	OPIS KONTA	SVOTA
59	401	Sredstva za materijalne troškove	25.000,00
	40	SREDSTVA ZA RAD UPRAVNIH TIJELA I SLUŽBI ŽUPANIJE	25.000,00
60	450	Sredstva za realizaciju programa javnih potreba u kulturi i tehničkoj kulturi	350.000,00
61	450	Sredstva za programske aktivnosti društvenih organizacija i udruženja građana	75.000,00
62	450	Sredstva za odgoj i obrazovanje	160.000,00
63	450	Sredstva za realizaciju programa javnih potreba u športu	50.000,00
64	450	Sredstva za intervencije u društvenim djelatnostima	75.000,00
	45	SREDSTVA ZA DRUŠTVENE DJELATNOSTI	710.000,00
		UKUPNO RAZDJEL 9	735.000,00

RAZDJEL 10
ODJEL ZA PROMET, POMORSTVO I VEZE

POZICIJA	KONTO	OPIS KONTA	SVOTA
65	401	Sredstva za materijalne troškove	25.000,00
	40	SREDSTVA ZA RAD UPRAVNIH TIJELA I SLUŽBI ŽUPANIJE	25.000,00
66	418	Priprema tehničke dokumentacije za Istarski cestovni ulog	160.000,00
67	418	Izrada tehničke dokumentacije za informatizaciju županije Istarske	25.000,00
68	418	Izrada tehničke dokumentacije za projekt radiotelefonacije komunalnih i javnih poduzeća Istarske županije	10.000,00
69	418	Pojačano održavanje nerazvrstanih cesta županije Istarske	470.000,00
	41	SREDSTVA ZA POSEBNE I DRUGE NAMJENE	665.000,00
		UKUPNO RAZDJEL 10	690.000,00

III
ODREDBE O IZVRŠENJU ODLUKE

Članak 4.

Sredstva se korisnicima stavljaju na raspolaganje isključivo na osnovu pismenog dokumenta (isprave) iz kojeg je vidljivo:

- da je namjena odobrena u proračunu,
- da je iznos stvorene obveze u razini odobrene svote,
- da je obveza likvidirana od nadležne osobe.

Nadležna osoba iz stavka prvog ovog članka je pročelnik odjela odnosno tajnik službe, osim za namjene koje su odredbama ove Odluke posebno regulirane.

Članak 5.

Korisnici proračunskih sredstava dužni su Odjelu za financije dostaviti i druge podatke i izvješća nužno za praćenje i izvršenje Odluke te izrade Prijedloga Proračuna za 1995. godinu.

Članak 6.

Sredstva raspoređena u razdjelu 1 pozicija 2 i 3 raspoređivati će Odjel za financije i proračun na temelju pismenog odobrenja župana ili dožupana.

Članak 7.

Sredstva pozicije 16 razdjela 3 (tekuća rezerva) u svoti od 201.000,00 KN rasporediti će se temeljem Zaključka Poglavarstva, a sredstva pozicije 17 istog razdjela, u svoti od 130.000,00 KN temeljem Zaključka Predsjednika poglavarstva (župana).

Članak 8.

Prihodi što se ostvare i njihov raspored na korisnike što se izvrše u razdoblju primjene Odluke, čine sastavni dio Proračuna županije Istarske za 1995. godinu.

Članak 9.

Ova Odluka stupa danom donošenja, a primjenjuje se od 1. siječnja 1995. godine.

Klasa: 400-08/94-01/09

Urbroj: 2163/1-01-94-1

Pazin, 29.12. 1994.

SKUPŠTINA ŽUPANIJE ISTARSKÉ
Predsjednik Skupštine Županije Istarske
Damir Kajin, v.r.

64

Na temelju čl. 16. Zakona o lovu ("Narodne novine", broj 10/94) i čl. 53. Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi ("Narodne novine", broj 90/92, 94/93 i 117/93), Skupština Županije Istarske na sjednici održanoj dana 28. veljače 1995. donosi

ODLUKU
o ustanovljenju vlastitih lovišta na području Županije Istarske

Članak 1.

Na području Županije Istarske ustanovljuju se sljedeća vlastita lovišta:

- otvoreno lovište br. 1. - "Ližnjan-Šišan",
- otvoreno lovište br. 2. - "Umag",

- otvoreno lovište br. 3. - "Rovinj",
- otvoreno lovište br. 4. - "Bale",
- otvoreno lovište br. 5. - "Vižinada",
- otvoreno lovište br. 6. - "Buje",
- otvoreno lovište br. 7. - "Žminj",
- otvoreno lovište br. 8. - "Lanišće",
- otvoreno lovište br. 9. - "Kanfanar",
- otvoreno lovište br. 10. - "Marčana",
- otvoreno lovište br. 11. - "Poreč",
- otvoreno lovište br. 12. - "Višnjan",
- otvoreno lovište br. 13. - "Vrsar",
- otvoreno lovište br. 14. - "Pazin I",
- otvoreno lovište br. 15. - "Pazin II",
- otvoreno lovište br. 16. - "Pazin III",
- otvoreno lovište br. 17. - "Grožnjan",
- otvoreno lovište br. 18. - "Oprtalj",
- otvoreno lovište br. 19. - "Gradac- Roč",
- otvoreno lovište br. 20. - "Barban",
- otvoreno lovište br. 21. - "Buzet"
- otvoreno lovište br. 22. - "Krnica"
- otvoreno lovište br. 23. - "Kotorna"
- otvoreno lovište br. 24. - "Union"
- otvoreno lovište br. 25. - "Istra"
- otvoreno lovište br. 26. - "Jedinstvo"
- otvoreno lovište br. 27. - "Jarebica"
- otvoreno lovište br. 28. - "Lepus"

Članak 2.

Ovlaštenici prava na zemljištu koji su podnijeli pismeni zahtjev temeljem čl. 104. st. 1., te ispunili uvjete sukladno čl. 5, st. 1. toč. 2. alineja 2, čl. 9. st. 2., čl. 13 st. 1., 2. i 3., čl. 27. st. 3., čl. 28. st. 2. i 3. Zakona o lovu ("Narodne novine", broj 10/94), stekli su uvjete za služenje pravom lova u vlastitom lovištu.

Za područje Županije Istarske za otvorena lovišta iz čl. 1. ove Odluke, izabiru se slijedeći ovlaštenici prava lova:

- za lovište br. 1. - Lovačka udruga "Bena" Ližnjan,
- za lovište br. 2. - Lovačko društvo "Trčka" Umag
- za lovište br. 3. - Lovačko društvo "Rovinj" Rovinj
- za lovište br. 4. - Lovačko društvo "Jarebica" Bale
- za lovište br. 5. - Lovačka udruga "Fazan" Vižinada
- za lovište br. 6. - Lovačko društvo "Fazan" Buje
- za lovište br. 7. - Lovačko društvo "Zec" Žminj
- za lovište br. 8. - Lovačko društvo "Ćičarija" Lanišće
- za lovište br. 9. - Lovačko društvo "Golub" Kanfanar
- za lovište br. 10. - Lovačko društvo "Marčana" Marčana
- za lovište br. 11. - PO LOV Poreč
- za lovište br. 12. - Lovačko društvo "Dubrava" Višnjan
- za lovište br. 13. - "Lane" d.o.o. Vrsar
- za lovište br. 14. - Lovačko društvo "Vepar" Pazin
- za lovište br. 15. - Lovačko društvo "Vepar" Pazin
- za lovište br. 16. - Lovačko društvo "Vepar" Pazin
- za lovište br. 17. - Lovačko društvo "Srnjak" Grožnjan
- za lovište br. 18. - Lovačko društvo "Vepar" Oprtalj
- za lovište br. 19. - Lovačko društvo "Gradac" Roč
- za lovište br. 20. - Lovačko društvo "Kamenjarka" Barban
- za lovište br. 21. - Lovačko društvo "Mirna" Buzet
- za lovište br. 22. - Lovačko društvo "Kamenjarka" Krnica
- za lovište br. 23. - Kotorna d.o.o. Kršan
- za lovište br. 24. - Lovačko društvo "Union" Pula
- za lovište br. 25. - Lovačko društvo "Istra" Pula
- za lovište br. 26. - Lovačko društvo "Jedinstvo" Vodnjan
- za lovište br. 27. - Lovačko društvo "Jarebica" Savičenta

- za lovište br. 28. - Lovačko društvo "Lepus" Brtonigla

Članak 3.

Ovlaštenici iz čl. 3. ove Odluke dužni su donijeti lovno-gospodarsku osnovu za lovište u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ove Odluke uz odobrenje Ureda za gospodarstvo Županije Istarske.

Članak 4.

Danom stupanja na snagu ove Odluke ovlaštenici prava na lovištima iz čl. 3. ove Odluke stječu pravo lova na tim lovištima.

Bez lovnogospodarske osnove sukladno čl. 4. ove Odluke lov divljači nije dopušten.

Članak 5.

Skupština Županije Istarske utvrditi će mjere za sprečavanje štete od divljači koje je dužan poduzimati ovlaštenik prava lova u roku od 30 dana od dana donošenja ove Odluke.

Članak 6.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u Službenim novinama Županije Istarske.

Klasa: 323-01/94-01/05

Urbroj: 2163/-01-94-12

Pazin, 28. 02. 1995.

SKUPŠTINA ŽUPANIJE ISTARSKE
Predsjednik Skupštine Županije Istarske
Damir Kajin, v.r.

65

Na temelju članka 9. Zakona o izvlaštenju ("Narodne novine", br. 9/94), Skupština Županije Istarske na sjednici održanoj dana 28. 2. 1995. godine donijela je slijedeći

ZAKLJUČAK

o davanju prethodnog mišljenja u postupku izvlaštenja nekretnina za izgradnju Magistralne ceste 2.1. Podberam-Kičer-Baderna, dionice Kičer-Tinjan

I. Utvrđuje se da je u zajedničkom interesu građana Županije Istarske razvoj prometne mreže u Županiji Istarskoj, te u tom smislu izgradnja novih cestovnih dionica, te rekonstrukcija postojećih cestovnih dionica radi kvalitetnijeg povezivanja gradova, općina i naselja u Županiji Istarskoj.

II. utvrđuje se da JP "Hrvatske ceste" poduzeće za održavanje, zaštitu, rekonstrukciju i izgradnju cesta u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: korisnik izvlaštenja) namjerava započeti s izgradnjom i rekonstrukcijom Magistralne ceste 2.1. Podberam-Kičer-Baderna, dionice Kičer-Tinjan, izgradnja i rekonstrukcija koja je predviđena Planom JP "Hrvatske ceste" od 1991. godine do 1995. godine.

III. Utvrđuje se da je korisnik izvlaštenja izradio plan izvlaštenja kod Poduzeća "Geoprojekt" Buzet od 14. veljače 1991. godine za k.o. Beram, od 20. listopada 1991. godine od studenog 1990. godine za k.o. Tinjan i br. 54/93 od rujna 1993. god. za k.o. Tinjan, te da bi se radi izgradnje objekta iz točke 1 ovog Zaključka trebalo provesti postupak izvlaštenja nekretnina obuhvaćenim planom izvlaštenja, a prema Prostornom planu i Planu JP "Hrvatske ceste" za 1991-1995.

IV. Temeljem navedenog Skupština Županije Istarske smatra da postoji interes Republike Hrvatske za izgradnju objekta iz t. 1 ovog Zaključka, te predlaže Vladi Republike Hrvatske da donese odluku o postojanju interesa Republike Hrvatske za izgradnju i rekonstrukciju ceste Kičer-Tinjan kao dionice Magistralne ceste 2.1. Podberam-Kičer-Baderna kako bi poduzeće "Hrvatske ceste" kao korisnik izvlaštenja provelo postupak izvlaštenja nekretnina iz t. III ovog Zaključka kod nadležnog tijela državne uprave.

Klasa: 947-01/95-01/01

Urbroj: 2163/1-01-95-3

Pazin, 28. 2. 1995.

SKUPŠTINA ŽUPANIJE ISTARSKÉ
Predsjednik Skupštine Županije Istarske
Damir Kajin, v.r.